Ilustrație: ION MIHĂESCU

școala

schiță de Emilia CĂLDĂRARU

josul rîului, care —ne scriau ei — era grabă mare să intre în funcțiune înainte de înzăpeziri. Ne-a părut grozav de bine alaltăieri, cînd am aflat că vor veni duminică — adică azi — tocmai cînd și colțul muzeistic e gata, și expoziția de desene, așa că școala noastră cea nouă arată, în totul, așa cum am visat-o noi încă de pe cînd nu era decît o cocoașă de cărămizi și saci de ciment, foarte ciudată, pe platoul cu smeuriș din capătul de jos al satului. (Cea veche a rămas acolo, în capătul de sus, măruntă ca o jucărie.) Cam de pe atunci ne-am și împrietenit cu zidarii. Mai exact chiar din ziua cînd s-a turnat fundația. Coborîsem din sat cu flori, cu steagul unității, cu tobe și trompete, să organizăm, la sfîrșitul schimbului, un mic «moment festiv» pentru care pregătisem și un montaj literar. Dar a venit pe neașteptate vîntul acela mare și ploaia aceea sălbatică, încît am uitat de trompete și tobe și ne-am repezit, care cu ce unealtă am apucat să dăm o mînă de ajutor. Am pus la adăpost materialele, am lucrat și la dig și la șanțul de scurgere. Țin minte că abia ne vedeam prin faldurile ploii și că, pentru întîia oară am simțit ce gust are sudoarea; ni se rostogolise pe obraji o picătură mare, credeam că e o mărgea de ploaie și am lăsat-o să-mi umezească buzele — mi-era grozav de sete — dar ea era sărată și amăruie, și caldă și mi s-a făcut sete și mai mult. Cînd însă s-a terminat totul, spre seară, mi-a plăcut să mă simt însetat și obosit. E plăcut să te simți așa, după muncă. Ne-am spălat la pîrîu, am băut apă pe săturate, ne-am luat rămas bun de la constructori și ne-am grăbit să coborîm. Pe urmă am lucrat de multe ori cu echipa de constructori și de momentul festiv, chiar dacă ne-am mai amintit cîteodată, n-am mai avut vreme, era clar că nu se potrivea să ne ținem de festivități pînă ce nu se isprăvea toată treaba. Iar cînd s-a isprăvit treaba, am început școala. Într-un fel ne-a părut bine că n-a trebuit să ne desfășurăm întreg programul atunci, la 15 septembrie; constatasem cu o zi înainte că tocmai montajul nostru, punctul «forte» al serbării «șchiopăta» rău; peste vară versurile se cam uitaseră, iar la cîntece, vocea a II-a o lua razna de-a binelea. Astăzi, da, astăzi, după atîtea repetiții totul a mers strună și, dacă nu s-ar fi întîmplat ceea ce...

—Ascultă, comandantule, tu ai reținut exact cum îl cheamă? se apropie din nou de mine, tropăind mărunt, Mădălina.

— Bineînțeles.

—Sper că ai notat în cartea de onoare. A, chiar voiam să te întreb... sper că l-ai invitat să scrie cîteva cuvinte acolo... de amintire.

—Bineînțeles. Sper că ești mulțumită. Sper că nu mă mai pisălogești.

—Uff! Uriciosule!

Mi-a întors spatele și s-a dus, tropăind, lîngă Voichița. Șoptește ceva pe seama mea. N-are decît. Ar trebui să priceapă că, pe o vreme albă ca asta — a început din nou să ningă blînd, aproape imaterial — și după toate emoțiile prin care am trecut, nu mai încap vorbe.

Îmi place că lîngă mine merge acum Sorina, care parcă plutește și de cîte ori trece pe sub o creangă de brad, o dă de o parte, ușurel, să nu se scuture nici un fulgușor. Îmi place și fiindcă ea a fost cea dintîi care a adus vestea. Era afară, primea spectatorii întîrziați și-i conducea în sală, pășind înaintea lor, cu pasul ei plutitor —programul începuse de vreo jumătate de oră, cînd, de pe scenă, am observat-o cu nedumerire înaintînd către rîndul din față — pe care-l rezervasem zidarilor, oaspeții noștri de onoare — împreună cu necunoscutul acela, cu înfățișare sportivă, în bocanci de schi și hanorac — apariție cu atît mai ciudată, cu cît toți spectatorii din sală, inclusiv constructorii, erau în ținută festivă. Dar ciudățenia cea mare s-a petrecut abia după aceea cînd, în semiîntunericul sălii, Sorina s-a aplecat la urechea meșterului Dincă, șeful echipei, și el a sărit imediat în picioare și s-a dus la tînărul acela și l-a îmbrățișat și pe urmă s-au ridicat și ceilalți meșteri și directorul școlii și... ce mai încolo-încoace, Nuțu a trebuit să-și întrerupă monologul la jumătate, căci toată atenția sălii s-a îndreptat către ceea ce se petrecea acolo, în rîndul întîi. S-a aprins lumina și atunci am observat că tînărul avea obrajii roșii ca focul. De frig? De emoție? Meșterul Dincă a venit lîngă noi la microfon și a spus tuturor:

—Vă cerem scuze pentru această mică întrerupere. Noi, cei ce am construit această școală, avem acum o bucurie pe care cred că o veți împărtăși cu toții. Îl avem aici, alături de noi, în această zi de sărbătoare și pe cel care a «construit-o» înaintea noastră, pe hîrtia de calc, cu rigla, cu tușul și, mai ales, cu... gîndul...

—Ooo! a făcut atunci întreaga sală, ridicîndu-se în picioare să-l vadă mai bine pe tînărul arhitect, ai cărui obraji, din roșii se făcuseră cu totul stacojii —de emoție, acum era clar!

—Noi l-am chemat, dar nu eram siguri că o să poată veni, continuă meșterul Dincă să explice la microfon.

— Vă mulțumesc, vă mulțumesc! repeta tînărul, dar atît de încet că abia de-l auzeau cei din jur. Trebuia să vin... adăugă apoi, și mai încet. Trebuia să văd...

—Așa ne-am gîndit și noi, răsună din nou vocea înaltă a meșterului. Școala aceasta, să știți, — se adresă el, din nou sălii —este proiectul de diplomă al tînărului nostru arhitect. O lucrare pentru care merită toate felicitările, v-o spune un constructor care se pricepe. N-am mai ridicat, prin împrejurimi, școală mai frumoasă.

Răsunară aplauze, tînărul mulțumi iarăși, directorul îi strînse mîna și-l felicită, apoi luară loc cu toții, lumina se stinse și reluarăm serbarea de unde o lăsasem. Mergea bine. Ne frămînta însă gîndul că, oricît de bine ar reuși montajul nostru tot o să-i lipsească ceva, fiindcă nu cuprindea nici un cuvințel adresat oaspetelui nou venit. (Cine să fi prevăzut întîmplarea?) E adevărat că Virgil, «literatul» nostru, și-a dat de îndată toată silința să încropească, pînă la finalul serbării, cîteva versuri, dar nu-i puteai pretinde să iasă ceva mai bine decît atît: «Pionierește noi vă mulțumim, și cu respect, și dumneavoastră, iubite tovarășe arhitect». Aplauze au fost destule, dar adevărul este că mai inspirată a fost Anișoara, cu ideea ei. Asta după ce serbarea se sfîrșise, după ce se încheiase și vizitarea colțului muzeistic și vernisajul expoziției de desene, deci după ce toată lumea se împrăștiase și nu mai rămăsesem în sala mare decît noi, cei care strîngeam decorurile.

—Știți unde-i el acum? Să vă spun eu, ne informă Mădălina conspirativ. De cînd s-a terminat serbarea se tot învîrte prin săli și prin clase și în jurul școlii și...

—Și ce-i de mirare? i-a replicat careva. E prima lucrare pe care și-o vede realizată. De-a devăratelea, nu pe hîrtie, înțelegi?

— Ia nu vă mai ciondăniți, interveni Anișoara. Mai bine v-ați gîndi că numai cu cele două versuri ale lui Virgil nu se cheamă că ne-am arătat niște gazde prea ospitaliere.

—Mă gîndesc, ce-ar fi dacă...

—Propun să... se auziră două voci dintr-o dată, dar întrucît și gîndul cu pricina și propunerea întîrziau să se facă auzite, am ascultat de o a treia voce care a zis:

—În fine, vedem noi mai tîrziu. Să mergem.

Și ne-am dus. L-am găsit pe coridor, în fața expoziției de desene. Privea îndelung desenul care luase premiul I. Era al Sorinei. Și reprezenta chiar școala noastră. Dar așa cum desenează ea întotdeauna, ceea ce-i place: de jur-împrejur cu flori ca soarele și sori ca florile.

—Vă place? l-am întrebat.

—Mult. Nu desenezi așa decît ceva ce iubești. Înainte să fac proiectul, înainte să trebuiască să o «desenez» cu rigla de calcul, tot cam așa îmi imaginam și eu școala voastră. De fapt, tot așa mi-o voi închipui și de aici înainte... poate pentru toată viața... completă după o clipă, mai încet decît tot ceea ce spusese.

Clipă în care Anișoara mi-a comunicat la ureche, și mie și Sorinei, ceea ce noi am numit mai tîrziu: «ideea ei fericită» și asupra căreia am căzut de acord cu toții, dintr-o singură privire. Sorina a fost cea care și-a desprins de pe perete desenul și i l-a întins:

—Așa nu va mai fi doar o închipuire. Va fi o amintire.

...«Pentru toată viața». — putem adăuga noi acum, deplin încredințați. O amintire care însă nu va fi numai a lui, cel ai cărui pași s-au pierdut adineauri în neaua din josul văii. Va fi și amintirea noastră.

CONCURSUL REVISTEI NOASTRE

CUTEZĂTORI PE DRUM DE GLORII

În cadrul manifestărilor pionierești prilejuite de Festivalul național al educației politice și al culturii socialiste **«Cîntarea României»**, revista Cutezătorii a lansat în nr. 47 regulamentul concursului **«Cutezători pe drum de glorii»**. Reamintim că lucrările trimise la concurs — **schițe, povestiri, portrete literare, poezii, reportaje, interviuri, anchete, desene, afișe, lucrări de artă decorativă, fotografii** — vor oglindi dragostea fierbinte față de patrie, partid și popor, mîndria copiilor pentru trecutul glorios de luptă al poporului, vor aduce un fierbinte omagiu înaintașilor noștri, eroilor din 1877 și 1907, tuturor acelora care au luptat și s-au jertfit pentru eliberarea națională și socială a României, vor da expresie simțămintelor de dragoste și respect pentru oamenii de astăzi ai patriei noastre, pentru comuniști, pentru toți cei care participă cu dăruire la vasta operă de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate, vor înfățișa chipuri și momente semnificative din eroismul cotidian al tinerei generații, din tumultul vieții pionierești.

Lucrările vor fi trimise pînă la **9 mai 1977.**

Pe parcursul desfășurării concursului, cele mai reușite lucrări vor apărea în revista noastră, publicarea lor însemnînd implicit includerea respectivelor lucrări în selecția finală.

Se vor acorda următoarele **PREMII:**

● 5 MARI PREMII — constînd fiecare din cîte o bicicletă Pegas.

● 5 PREMII I — constînd fiecare din cîte un aparat de radio cu tranzistori.

● 5 PREMII II — constînd fiecare din cîte un set de rachete de tenis și mingi.

● 5 PREMII III — constînd fiecare din cîte un aparat de fotografiat.

● 300 MENȚIUNI — în cărți și diplome.

TUTUROR — SUCCES!

„ȘANTIER" **LUNGU OCTAVIAN, 6 ani, București**

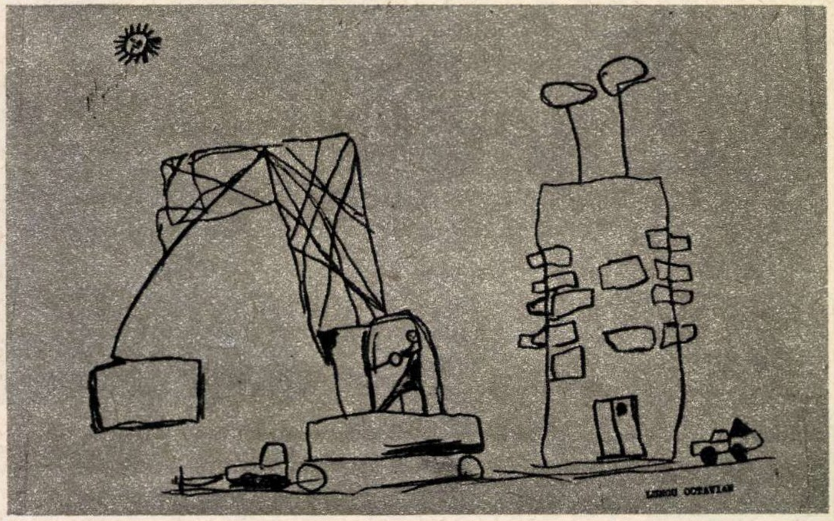

CLUBUL LOGICIENILOR

Prezintă
EDMOND NICOLAU

La ora de atelier de tîmplărie, Ionel vrea să taie cu ferăstrăul un cub de lemn cu latura de 5 centimetri. El are la dispoziție un bloc de lemn, cu latura de 15 centimetri. Ionel se întreabă cum ar trebui să taie cubul cel mic din cubul cel mare, astfel încît să facă cît mai puține tăieturi.

Ionel mai observă că unele dintre fețele blocului mare de lemn sînt alterate prin trecerea timpului. Iar el dorește să obțină, prin tăiere, un cub cu toate fețele perfect sănătoase.

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

***RĂSPUNS.** Un cub are șase fețe. Dacă el poate utiliza orice parte a blocului mare, atunci poate să taie astfel laturile încît să detașeze cuburile mici din vîrfurile blocului mare. Trei fețe sînt gata tăiate: deci din trei tăieturi a rezolvat problema. Dacă însă fețele blocului sînt alterate de trecerea timpului, și Ionel vrea să aibă un cub de lemn sănătos, atunci trebuie să recurgă la un cub obținut cu șase tăieturi din mijlocul blocului mare. Analizați ce se întîmplă dacă sînt alterate 1, 2, 3, 4, 5 fețe.*

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

Fîntînile TIMPULUI 13

Victor Kernbach

OASPETELE DEVINE GAZDĂ

Fizicianul trebuie să se întoarcă dintr-un moment într-altul din turneul său de conferințe care descrisese o elipsă pe trei continente. În sfîrșit, supla rachetă intercontinentală își încheie traiectoria balistică încetinită în apa adîncă ce umplea imensul bazin al aeroportului, ea nefiind aptă după zbor să întîlnească terenul fără elasticitate al pămîntului. Cum trecură cele cinci minute de intrare în repaos complet, o trapă a rachetei se deschise și căzu ca podurile mobile ale străvechilor cetăți, alipindu-se de un debarcader plutitor. După ieșirea personalului manevrant, apăru pe podeț fizicianul, acest bărbat suplu cu fața senină, numai cu ochii ușor încordați. Deși lumea știa că are peste 190 de ani, nu arăta nici de 70. Era iubit nu numai de studenții săi de la catedra de viitorologie fizică experimentală, nu numai de studenții întregii universități bucureștene, dar și de publicul nelegat direct de știința pe care o preda. De aceea, nu numai debarcaderul, dar și zona limitrofă a peronului era plină de lume.

Profesorul coborî pe peron. Toată lumea știa că turneul său de conferințe reflecta

nu pur și simplu îndelungata experiență științifică a unei celebrități mondiale ci, mai ales, demonstrarea tehnică a unei teorii care, pentru o bună parte dintre fizicienii lumii era mai demult limpede, însă nu i se întrevăzuse pînă de curînd decît o realizare practică tîrzie și în orice caz limitată, foarte limitată, iar în ultimă analiză, de o utilitate îndoielnică. Teoria profesorului se compunea din două ramuri, consecințele pozitive fiind diferite, chiar dacă decurgînd una din cealaltă: pe de o parte, profesorul întrevedea putința de a înlocui fîntînile temporale, depinzînd parțial de anumite condiții oferite de natură și neapărat de raritatea geografică a lor, printr-o aparatură autonomă, la purtător; iar pe de altă parte, cu ajutorul unui grup de fizicieni și ingineri, realizase un dispozitiv, cum îl numea el, de «balistică temporală», cu ajutorul căruia se putea expedia în aproximativ orice moment din trecut sau din viitor, orice fel de obiect. Deocamdată, dispozitivul nu putea suporta un cronotransport peste anumite valori metrice și temporale: maximum 3 kilograme, 20 cm^3 și o distanță nu mai lungă de 5 secole. Cineva dintre critici comentase chiar nițel ironic: «Ce să trimitem cu instalația asta, o pisică, o sticlă de vin, un volum de enciclopedie la curtea lui Vlad Țepeș?» După demonstrația publică a aparatului, totuși raportul de forțe între sceptici și entuziaști se schimbase sensibil. Și pe unii și pe alții, profesorul îi calmă, explicîndu-le că, deși punctul de pornire fiind fără cusur și deci posibilitățile de perfecționare a dispozitivului avînd șanse de evoluție rapidă, logica și legile juridice ale mobilității cronospațiale nu vor admite să se facă, cu voie sau fără voie nici un act de corectare a evenimentelor istoriei, adică de cronoplastie. Singurul care surîdea tainic la auzul acestei expresii era profesorul de istorie experimentală Brîncoveanu. El, acest ilustru istoric, fu primul care-l îmbrățișă pe peron pe celebrul fizician. Fizicianul era cu cîțiva ani mai în vîrstă decît profesorul Brîncoveanu, și totuși, inexplicabil pentru studenți, tocmai el îl privea

pe istoric cu un respect neobișnuit ca de la discipol la maestru. Unii credeau că e numai un act de modestie la fizician, alți cîțiva, printre care un tînăr care avea ceva din aerul fizicianului, tăceau parcă arătînd că știu ceva mai mult despre adevărata pricină.

Cînd grupul care-l întîmpinase pe profesorul întors din turneu îl însoți în locuința sa, profesorul Brîncoveanu zise :

— Bine că te-ai întors, în sfîrșit, colega. Toată lumea mă tot întreba numai pe mine cînd se întoarce profesorul Gelu Calomfir. Uite-l că s-a întors! Mai sînt unii care-și închipuie cu candoare, că e mai ușor să te întorci din timp, decît din spațiu, și începu să rîdă vesel. Apoi adăugă: Cel mai nerăbdător dintre toți a fost chiar nu atît fiul, nici nepotul, ci strănepotul domniei tale, doctorandul Dan Calomfir, uite-l cum te soarbe din ochi!

— Ba eu îl văd că rîde, nu că mă soarbe din ochi! zise Gelu Calomfir, apoi își pironi deodată privirea asupra tînărului său nepot.

— De ce mă privești așa, străbunicule? îl întrebă Dan Calomfir. Te-am jignit cu rîsul meu? n-am avut nici o intenție rea!

— Nu asta, băiatule, zise Gelu Calomfir. Parcă mai observasem eu ceva ciudat și alte dăți, dar eram mereu grăbit, mereu supraocupat. Acum însă m-a izbit o teribilă asemănare... Nu, nu-i asta, parcă mi-ai trezit niște amintiri... Stai nițel!... Nu, dar e absurd: cînd eram pe la sfîrșitul adolescenței, directorul școlii unde învățam, un excelent istoric, ne-a adus într-o zi un băiat nou, un provincial, cu care am stat în aceeași bancă, pînă cînd băiatul, bolnav mi se pare, s-a retras din școală, pe urmă n-am mai știut nimic despre el... Stai, cum îl chema oare?... Avea un nume vegetal... Da, da, Frunzaru, Stan Frunzaru! Ei bine, băiatule, ești leit el, acum cîteva secunde aș fi jurat că ești chiar Frunzaru! Iertați-mă, prieteni, se vede totuși că turneul ăsta m-a cam obosit peste limită, încep să fabulez. Apoi adăugă rîzînd: Și, oricum, nici nu mai sînt așa de tînăr la 192 de ani. Pe atunci nici Dan Calomfir... Uite, că și noi avem un nume vege-

OMUL ȘI NATURA

BOALA DE LA MINIMATA

de Acad. **EUGEN PORA**

În anul 1950, într-un golf al insulei Kiusiu din Japonia, pisicile au prezentat niște simptome foarte curioase: se învîrteau în jurul lor, săreau dezordonat, se întindeau curbînd spatele și pînă la urmă ajungeau în colaps (scăderea totală a presiunii arteriale) și mureau. Oamenii au numit această manifestare «boala jucăușă a pisicilor».

Dar iată că peste șase ani au apărut și la oameni niște simptome foarte curioase, care nu se încadrau în nici o boală cunoscută: tulburări de vorbire, deformări ale articulațiilor de la mîini și picioare, convulsiuni și, în final, moarte. Oamenii, în majoritatea pescari, au fost internați în spitalul companiei Chisso-Corporation.

Comparînd simptomatologia prezentată de pisici cu cea a oamenilor s-a ajuns la concluzia că este o aceeași cauză care provoacă aceste tulburări. Analizele au arătat că toți aceștia au mîncat pești și s-au intoxicat cu plumb, thaliu, arsen, seleniu, cupru și mai ales mercur. Aceste metale grele rezultau de la o fabrică de produse plastice, care și-a mărit mult capacitatea de producție și deversa apele reziduale în golful Minimata. Cercetările au dovedit că mai ales mercurul era preluat de algele fitoplanctonice, care erau hrana micilor crustacei, iar aceștia, la rîndul lor constituiau hrana peștilor mici, apoi a peștilor mari, ce erau mîncați de oameni și resturile erau consumate de pisici.

Mercurul era transformat de organele vii într-o sare organică (metilat de mercur), care asimilabilă, se depune în ficat și sistemul nervos producînd simptomele enumerate mai sus.

Despre aspectele tragice ale acestei boli, de pe urma căreia au murit peste 300 de persoane, s-a scos un album de fotografii care îngrozesc pe toți cei care îl privesc.

Mercurul este un element foarte toxic, care se folosește azi în cantități de peste trei milioane tone pe an în toată lumea. Cel puțin jumătate din el ajunge în apele rîurilor pe firul cărora sînt instalate fabricile care îl utilizează ca un catalizator. Aceste ape ajung pînă la urmă, în mări și oceane. Mediterana este și ea grav amenințată de poluare, printre altele și cu mercur.

Boala de la Minimata a fost un semnal de alarmă foarte grav în ceea ce privește consecințele poluării apelor. Ea rămîne încă în mintea oamenilor ca un îndemn de a lupta cu orice preț contra oricărui fel de poluare. Datoria noastră, a tuturor, este de a semnala pericolul poluării și de a lupta pentru aplicarea legii de protecție a mediului nostru ambiant.

CRĂIȚĂ-MÎNDRĂ VASILE

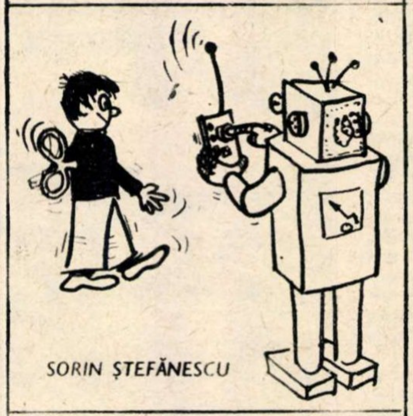

DAN VASILE
DANUȚ

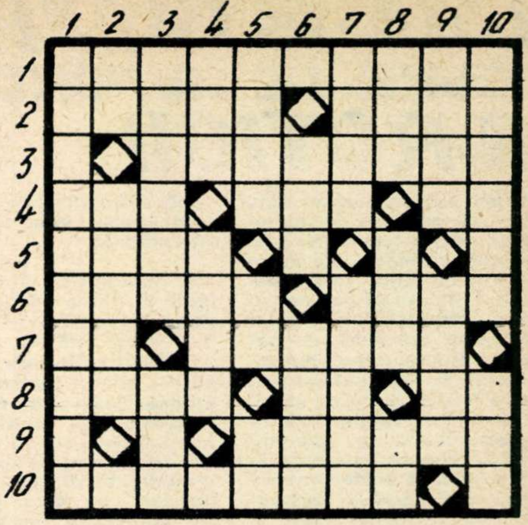

● Pagini de poveste

ORIZONTAL: 1. Frumoasa basmelor noastre. 2. «Cenușăreasa» sau «Hànsel și Gretel». Comună în Franța. 3. Agerul posesor al unui «sac» fermecat cu care învinge moartea. 4. Mîncător de jar. (pl.). Merele lui Prislea. Din ladă. 5. Localitate în Elveția. 6. Rămîneau... de piatră cei care treceau, fără voie, prin pădurea vrăjitoarei. Materie primă pentru Buratino. 7. Meci nul. Bogății ca-n basme. 8. O corabie legendară. În lege. Număr (abr.) 9. Făt-Frumos. 10. Genialul autor al basmului cult «Făt-Frumos din lacrimă».

VERTICAL: 1. Sfarmă piatră (pl.). 2. Operă. (abr.). Interpretează personaje de basm. 3. Veșnicul însetat din suita lui Harap Alb. «Accesoriu» prin care Pepelea a rămas celebru păcălindu-l pe avarul Arvinte. 4. Personaj legendar, fiul lui Caleb. Nume de fată. 5. Scoate flăcări la armăsarii din poveste. Alfa și omega. În vedere. 6. Învingătorul răului în basme. Grupe de populație din nordul Indiei. 7. Stat antic în vestul Peninsulei Balcanice. Rațional. 8. Veșnicie în filozofia antică. Limită superioară pentru aruncarea buzduganului. Ba. 9. «...Fără frică», eliberează soarele în poemul Ninei Cassian. Pitic! 10. Posesorul faimoasei lămpi fermecate, care îi îndeplinea orice dorință. Măsura lui Cuza.

Cuvinte rare: POIL, ACIA, IRU, MEOS, AON

VENERA ANTONESCU

tal! Nici Dan Calomfir, fiul meu, adică bunicul tău, băiete, nu avea de gînd nici să se nască... De ce rîzi, profesore Brîncoveanu? Stai, stai nițel, încep să-mi aduc aminte: Frunzaru n-a dispărut, asta era o formă elegantă de comunicare din partea directorului, uite că mi se împrospătează amintirile! Acel Frunzaru era un tînăr care venise din viitor. Vai, dar și eu parcă l-am vizitat acolo, în viitorul meu, adică în prezentul lui... Nu! Adică nu știu... Cum de nu m-am întîlnit pe mine însumi? Sau paradoxul dublurii e imposibil și nu e decît o gogoriță a fantaștilor clasici? Da, Frunzaru venise din viitor. Ce e cu mine, colega? i se adresă profesorului Brîncoveanu. Nu cumva am început să mă ramolesc?

— Dar de unde! îl liniști Brîncoveanu. Aș putea să-ți povestesc multe, însă n-are rost, cînd începi să ți le aduci aminte singur. Totul e să ai nițel timp liber, ca să zic așa, pentru cîte o oră de reverie, și admirabila dumitale memorie o să refacă totul.

— Totul? O, nu! zise Gelu Calomfir. Rămîne ceva pe care n-o să mi-l explic niciodată. Vă spun eu numaidecît, sau mai bine vă arăt... Și profesorul Gelu Calomfir se ridică și începu să scotocească într-unul din sertarele sale. A, uite că am găsit!

— Ce-i asta? întrebă profesorul Brîncoveanu. Văd un fel de rolă...

— Este o rolă de magnetofon clasic, model 1980, zise unul dintre tinerii asistenți care erau de față. Dar aveți și un magnetofon pentru ea?

— Sigur că am, zise Gelu Calomfir. Mi-am achiziționat o piesă de muzeu, e o capodoperă de complicație zadarnică și de înfățișare greoaie, însă are farmec să te tot uiți cum se învîrtesc rolele și cum se golește una de banda magnetică lucioasă, ca să se umple cealaltă, întocmai ca nisipul dintr-o clepsidră.

— Ați fi putut să-mi dați mie banda, zise același asistent, ca să v-o copiez în laborator într-o capsulă auriculară, cît o mărgică.

— Asta se poate oricînd, dar nu despre asta e vorba, îmi închipuii zise profesorul Brîncoveanu. Ard de nerăbdare s-o ascult, nu mi-ai spus pînă acum nimic despre ea. De unde o ai?

Profesorul Gelu Calomfir zîmbi încurcat.

— Vezi, tocmai asta e, că nici eu nu știu de unde o am. M-am trezit deodată cu rola asta la mine, m-am uitat lung la ea... Și o am demult, de pe cînd eram în ultimul an de liceu și aveam și eu magnetofon. Credeam că pur și simplu s-a rătăcit printre lucrurile mele, rămase din casa părinților. Am descoperit-o anul trecut și a trebuit să-mi procur această aschimodie de magnetofon, ca s-o pot asculta.

— Haide, pune-o odată! zise profesorul Brîncoveanu.

— Lăsați, dacă vreți, că o manevrez eu... am mai lucrat cu de astea! zise asistentul, și puse banda.

Oamenii ascultară din ce în ce mai uluiți. Recunoscură vocea marelui fizician Dan Calomfir, apoi pe a fiului său Gelu, acum de față, și care începea șirul eminescian al distihului din «Glossă»: «Viitorul și trecutul sînt a filei două fețe», și tot așa pînă la capătul benzii. La sfîrșit, tînărul doctorand Dan Calomfir, exclamă:

— Străbunicule, sînt 40 de voci.

— Le-ai și numărat? zise ironic profesorul Brîncoveanu. Ce vocație contabilă ascunsă zăcea în tine!

— Atîtea sînt, confirmă profesorul Gelu Calomfir. Dar să nu mă întrebați cine sînt și de ce sînt atîția oameni aici pe banda asta magnetică, nici ce caută bunicul meu și tata aici, nici de ce este vocea mea și nici măcar de ce de la mine încolo toți recită pe Eminescu.

— Dar este și vocea mea, străbunicule, n-ai observat-o? zice tînărul Dan Calomfir.

— Sigur că am observat-o, zise Gelu Calomfir, dar asta nu rezolvă nimic. Între timp, fără să spună ce urmărește, profitînd de încordarea generală, un alt asistent, un colaborator al profesorului Gelu Calomfir, manipulînd un terminal conectat probabil la calculatorul central al universității, se ridică vesel și spuse:

— Există înregistrarea unei folosiri a puțului temporal de pe Bărăgan, cu start din anul 1975. Iertați-mă, dar l-ați folosit chiar dumneavoastră!

— Eu? zise uimit Gelu Calomfir. În 1975?

— Da, cînd ne-ați vizitat cu Dan.

— Cum cu Dan? strigă profesorul Gelu Calomfir. Care Dan? A! ce naiv sînt, am îmbătrînit degeaba. Stan Frunzaru era strănepotul meu, Dan Calomfir, asta era, și voi toți ați știut și ați tăcut mîlc.

— Așa era consemnul, străbunicule! zise Dan surîzînd.

— Eu, adăugă profesorul Brîncoveanu, niciodată nu m-am obișnuit să-i spun lui Dan Calomfir, Stan Frunzaru. Dar lasă asta. Așadar, lucrurile s-au încurcat tocmai cînd să se descurce. Eu nu am nici o îndoială că ai fost atunci la noi.

— Important este că sînt aici unde am mai fost, zise profesorul Gelu Calomfir. Timpul folosește două căi, una normală, alta de salt. Cred că sînt puțini oameni care le-au străbătut pe amîndouă în întregime.

— Îți mai lipsea paradoxul dublurii, rîse profesorul Brîncoveanu. Ca să te uiți drept în ochii tăi și să te întrebi pe tine însuți: «Ce cauți, mă, aici?» Dar odată ți s-a sugerat că ai să ne revezi pe calea scurgerii normale a vremii. Nu te-ai mirat?

— Nu prea, zise Gelu Calomfir. Încă înainte de a mă fi născut eu, profesorul Constantin Parhon afirma că omul trebuie să trăiască 150 de ani, și că bolile și lipsa de igienă a vieții îl împiedică s-o facă. Dar existau și pe atunci unii oameni trăind 150, ba chiar 160 și mai mult. Iar noi, în 2153, tocmai noi să ne mirăm?...

— Altceva e fascinant, adăugă Dan Calomfir. Acum, străbunicule, ești gazdă aici unde ai venit atunci ca oaspete.

— Și totuși cum de nu m-am întîlnit pe mine însumi? întrebă profesorul Gelu Calomfir, cu oarecare tristețe.

— Am avut eu grijă, zise rîzînd profesorul Brîncoveanu. Erai plecat într-un turneu intercontinental de conferințe.

— sfîrșit —

ISLANDA- ȚARA DE LA PORȚILE ARCTICII

Primii oameni care au atins țărmurile ascunse în cețuri ale Islandei — una dintre cele mai nordice insule ale Europei — au numit-o «Țara zăpezilor». Vînătorii de balene care i-au înfruntat furtunile din apropierea coastelor au botezat-o «Poarta infernului», iar geografii și vulcanologii i-au spus «Țara de foc și de gheață». Pentru că, tot timpul anului, peisajul islandez este stăpînit de ghețuri așternute în straturi groase peste conurile celor peste o sută de vulcani cufundați acum în tăcere și de apele clocotite la — focul adîncurilor — gheizerele ce țîșnesc cu putere cînd nici nu te aștepți. Natura inospitalieră, cu ierni lungi și întunecoase, întinderile nesfîrșite acoperite cu deșerturi de lavă pietrificată, uriașele stînci de bazalt presărate peste pășuni și puținele întinderi cultivabile nu i-au speriat pe cei care au pus temeliile primei așezări omenești din Islanda. Vikingul Ingolfur Arnarson, împreună cu circa 400 de oameni care-l însoțeau au acostat pe țărmul sud-vestic al insulei și au pus, în anul 874, temeliile Reykjavikului (Golful cu fum), astăzi capitală a țării. Timp de 60 de ani după această dată, în ținuturile născute din lava vulcanică, zeci de mii de coloni, oameni dîrji și curajoși și-au durat așezările în regiunile sud-vestice, cu climă îndulcită de curentul Gulf Stream, venit din sudul Atlanticului.

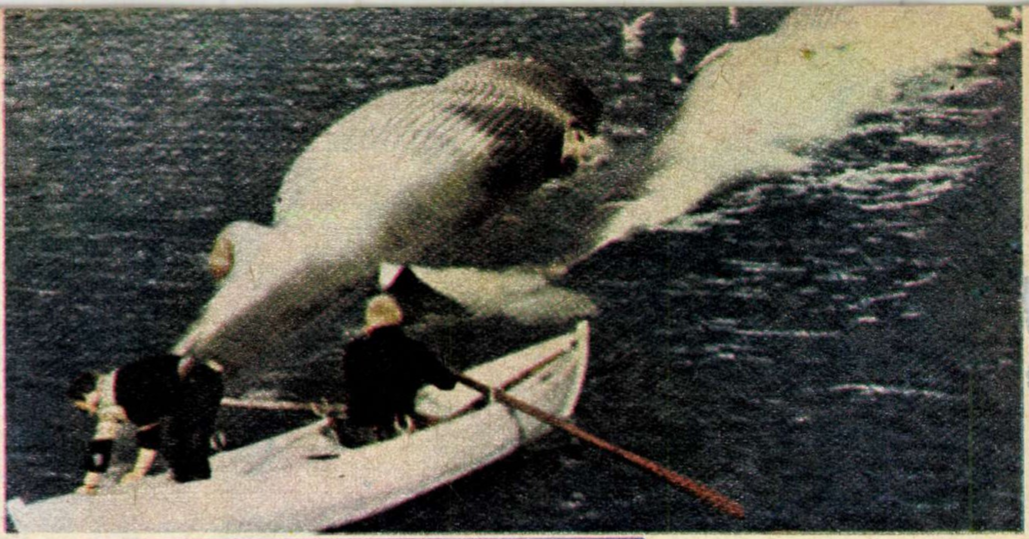

1

2

În anul 930, pe cîmpia străjuită de stînci de bazalt din valea rîului Thingvellir, situat la 50 km de capitală, islandezii au înființat Althingul — primul parlament din Europa. Șaizeci de reprezentanți ai obștei, veniți din toate așezările, s-au întîlnit acolo sub cerul liber, au ținut prima întrunire, au discutat și aprobat legi, au făcut judecăți. De atunci, în fiecare vară, timp de 15 zile, Althingul își ține cu regularitate adunările, perioadă în care oamenii din cele mai diferite așezări, îmbrăcați în vechile porturi vikinge, se adună pe «cîmpia parlamentului» la vesele serbări populare.

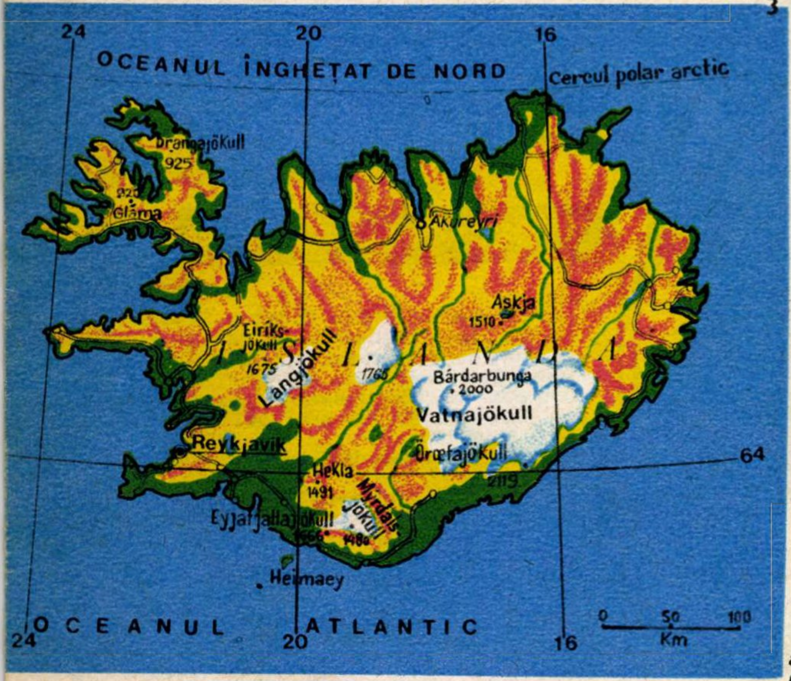

3

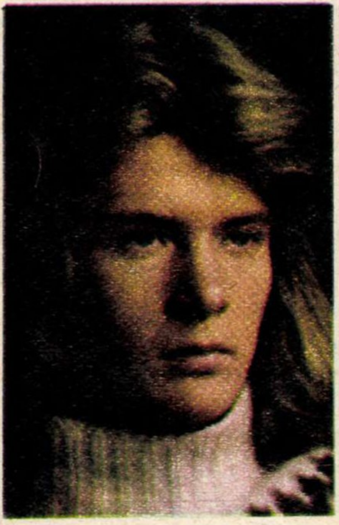

4

1. Odată adusă la țărm, o balenă este despicată într-o oră și jumătate.

2. Vedere din Reykjavik, capitala Islandei.

3. Pescar islandez.

4. Aici a avut loc prima adunare a celui mai vechi parlament din Europa.

Pentru a supraviețui pe aceste pămînturi puțin darnice, islandezii au trudit cu dîrzenie pentru a smulge ogoarelor puținele recolte de cartofi și sfeclă, de a strînge fir cu fir fînul (care uneori crește și pe acoperișurile caselor) pentru a-și hrăni oile ce le-au oferit hrană și îmbrăcăminte, și pentru ponei — animale adaptate la climatul nordic pe care le folosesc și astăzi la căratul poverilor. Natura nu a fost darnică nici cu subsolul. Bogățiile de preț ale țării le constituie însă peștele — «mina de argint» din mare și apa gheizerelor cu ajutorul căreia islandezii își încălzesc locuințele și școlile, întrețin în sere adevărate grădini de legume și livezi de lămîi, portocali și bananieri. Ca să smulgă roadele mării, islandezii înfruntă talazurile punîndu-și adeseori viața în pericol. Și pentru a putea înfrunta primejdiile mării, copiii sînt duși pe vasele de pescuit să învete la școala curajului încă de la vîrsta de 6 ani. La 15—16 ani ei își pot însoți părinții la pescuit.

Atelierul-muzeu în aer liber al sculptorului islandez A. Svensson.

Primăvara, cînd începe sezonul pescuitului, toți bărbații din așezările de coastă pleacă să înfrunte marea. Plasele lor se afundă ca într-un mîl gros în bancurile bogate de heringi, macrouri, moruni și sardele mînate de curent. Rareori apare și «sildreke», balena care este stăpîna heringilor și a cărei capturare este astăzi riguros controlată. Odată aduse la țărm, recoltele de pește sînt preluate de femei și fete încinse cu largi șorțuri de cauciuc și care timp de zile și nopți vor munci la curățatul, săratul și conservatul peștelui.

...De-a lungul secolelor islandezii nu au avut de înfruntat numai capriciile mării, ci și dezlănțuirea vulcanilor. Erupțiile se succed în medie la 5 ani și acoperă cu mii și mii de tone de cenușă și lavă așezările, ogoarele, pășunile, determinîndu-i pe locuitori să le abandoneze. Vulcanii Laki — o succesiune de circa 100 de cratere ce se întind pe 25 km lungime — și Hekla au adus oamenilor cele mai mari pagube, exploziile lor cutremurînd de fiecare dată întreaga țară. Numeroase sate au fost acoperite în întregime de cenușă și lavă. Dar, cu aceeași dîrzenie cu care strămoșii lor vikingi și-au construit primele așezări, au aclimatizat primele plante, islandezii și-au refăcut de fiecare dată locuințele și gospodăriile, reluînd viața cu tradițiile și obiceiurile lor pe pămîntul unde s-au născut și de care se simt legați.

ECATERINA ROȘCA

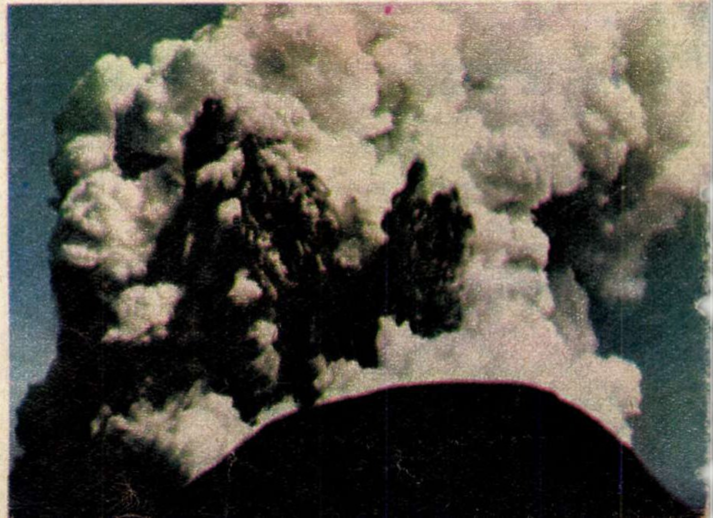

START'76

SPERANȚE OLIMPICE

GHEORGHE LAVRIC

GHEORGHE SAVU

TRAIAN BUCEVSCHI

TRAIAN UNGUREANU

VIOREL ZAHARIE

MICI LUPTĂTORI DAR... MARI CAMPIONI

Că talente autentice există în oricare colțișor de țară, că e suficient să li se creeze condiții și numaidecît acestea se afirmă la cel mai înalt nivel, iată, ne-o dovedesc, încă o dată, și micii luptători de la Școala generală din Măneuți.

Măneuți e un sat din nordul Moldovei (comuna Frătăuții Vechi, județul Suceava), ca multe altele din țara noastră. Dar, spre deosebire de alte școli din asemenea localități, cea de-aici dispune de o complexă bază sportivă, printre care și o sală de lupte, amenajată cu forțe și posibilități proprii. Și — firesc — apariția acestei săli a determinat și apariția unui cerc sportiv (i-am putea zice chiar club) al micilor luptători de la această școală. Luptători care, după doi ani de pregătiri intense (lupte greco-romane), pregătiri caracterizate de pasiune și consecvență — după cum ne informează învățătoarea Virginia Hulubaș, comandant-instructor de unitate, și profesorul Ilie Munteanu — au reușit să se afirme nu numai pe plan local, ci și județean și chiar republican. Îndeosebi cu prilejul Campionatului republican al copiilor la lupte greco-romane, desfășurat în noiembrie a.c. la Suceava, cei mai buni dintre ei și-au îmbogățit palmaresul cu asemenea victorii, încît s-au impus atenției întregii țări, specialiștii descoperind și văzînd în ei... viitori Berceanu, capabili adică, peste cîțiva ani, să ne reprezinte și mai departe, în competiții internaționale, cîțiva dintre ei avînd șanse reale pe drumul spre Jocurile Olimpice de la Moscova, din 1980. Dispunînd de fotografiile acestora — portrete, la gît cu medaliile de aur, argint și bronz cucerite în recentul campionat — iată, vi-i prezentăm, în ordinea valorii și pe fiecare în parte, cu cele mai de seamă succese ale lor:

1. **Gheorghe Lavric,** categoria 30 kg — campion județean și locul I în Cupa «Bucovina» și campion R.S.R. pe 1976
2. **Gheorghe Savu,** categoria 44 kg — locul I în divizia școlară '75—'76, locul I în Cupa «Galați», campion județean și campion R.S.R. pe 1976
3. **Traian Bucevschi,** categoria 40 kg — locul III în Cupa «Bucovina» și Cupa «Galați», campion județean și vicecampion R.S.R. pe 1976
4. **Traian Ungureanu,** categoria 33 kg — locul II în divizia școlară '75—'76, vicecampion județean și locul III în Campionatul republican pe 1976
5. **Viorel Zaharie,** categoria 44 kg — locul III în Cupa «Bucovina», vicecampion județean și locul X în campionatul R.S.R. pe 1976.

Consemnăm succesele acestor copii atît pentru a-i face cunoscuți publicului larg, cît și pentru a-i da ca exemplu. Pentru că exemplul lor constituie cel mai bun răspuns la întrebările de felul «Mie îmi place foarte mult fotbalul (tenisul, gimnastica sau judo-ul), dar unde aș putea practica această disciplină sportivă?», pe care ni le adresează numeroși cititori. Unde? Ca și micii luptători din Măneuți, la voi acasă, la voi în școală. Cel puțin la început, pînă reușiți să vă afirmați ca autentice talente și speranțe. Dar pentru a vă crea această posibilitate e nevoie de pasiune și inițiativă atît în amenajarea bazelor sportive cît și în organizarea și practicarea sportului. Atît din partea voastră, cît și a profesorilor și antrenorilor voștri.

CONSTANTIN DIACONU

SEMNAL-SPORT

Intense pregătiri, în vederea Jocurilor Olimpice din 1980. *Deși pînă la viitoarea ediție a J.O. mai sînt aproape patru ani, pregătirile în vederea găzduirii acestora de către orașul Moscova sînt în toi. Numeroasele știri apărute în presă ne informează despre startul lucrărilor în diverse domenii: construirea de noi baze sportive și de mijloace de transport ultramoderne, definitivarea proiectului satului olimpic, alegerea celor mai adecvate instalații electronice și altele.*

Nu de mult, în urma vizitei întreprinse la Moscova — orașul gazdă al viitoarelor J.O. —, lordul Killanin, președintele Comitetului Internațional Olimpic, a declarat că este pe deplin satisfăcut de modul cum decurg aceste pregătiri, care vor asigura desfășurarea în cele mai bune condiții a viitoarei ediții a J.O.

Așadar, atît organizatorii viitoarelor J.O., cît și participanții — miile de campioni de pe toate meridianele și paralelele globului — se pregătesc intens, încă de pe acum, în vederea acestui mare eveniment sportiv. Ceea ce ne permite să sperăm că J.O. din 1980 ne vor oferi un spectacol de-o amploare și-o grandoare și mai mare decît cele din edițiile precedente.

Noi succese ale sportivilor români în competiții balcanice. *După evoluția unanim apreciată și elogiată a gimnastelor noastre, în frunte cu Nadia Comăneci, la balcaniada de gimnastică de la Salonic (Grecia), alți sportivi români au realizat succese notabile în încă două întreceri balcanice.*

La Atena, în campionatele balcanice de scrimă, **Suzana Ardeleanu** *s-a situat pe primul loc în proba individuală la floretă, cu patru victorii, urmată de coechipierele sale* **Viorica Țurcan** *și* **Adriana Bacioi** *care, cu cîte trei victorii fiecare, au ocupat, în ordine, locurile doi și trei. Încă trei titluri de campioane balcanice au fost cucerite de echipele de floretă băieți* **(Fl. Nicolae, P. Kasa, S. Roca** *și* **R. Baciu),** *floretă fete* **(Suzana Ardeleanu, Viorica Țurcan, Elena Pricop Buhaev** *și* **Adriana Băcioi)** *și cea de spadă băieți (prilej cu care s-au evidențiat în mod deosebit trei dintre spadasinii noștri —* **Angelescu, Bărăgan** *și* **Zidaru).**

Concomitent cu întrecerile de scrimă de la Atena s-au desfășurat în țara noastră (la Drăgășani) Campionatele balcanice de haltere. Dominate cu autoritate de halterofilii bulgari (recunoscuți ca ași în acest sport), întrecerile i-au prilejuit totuși sportivului nostru **Alexandru Kiss** *o frumoasă afirmare, cucerind titlul de campion balcanic la categoria ușoară (stilul aruncat).*

Deși realizate la o scară geografică relativ restrînsă, aceste succese sînt, de fiecare dată, pentru sportivii care le cuceresc, adevărate «cărți de vizită» pentru competițiile internaționale de mare anvergură.

Se numește GABI GHEORGHIU, are 13 ani și a fost, pînă nu de mult, elevă la Liceul nr. 4 cu program de educație fizică din Galați. La vîrsta aceasta, Gabi este deținătoarea unui bogat palmares în gimnastică: în 1975 — campioană națională de copii la bîrnă, cîștigătoarea «Cupei României» și campioană balcanică de juniori; în 1976 — campioană națională de copii la individual compus și la bîrnă.

Datorită acestor performanțe, precum și seriozității cu care se pregătește, ea a fost cooptată cu cîtva timp în urmă în echipa de elită a gimnasticii noastre, devenind elevă a Liceului cu program special de gimnastică din municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej, colegă cu Nadia Comăneci, Teodora Ungureanu și cu celelalte cunoscute gimnaste ale noastre și avîndu-i ca antrenori pe profesorii Marta și Bela Karoly.

În această nouă calitate, micuța Gabi Gheorghiu a participat recent la balcaniada de la Salonic (Grecia), unde a făcut o impresie deosebit de bună la prima ei apariție în lotul nostru reprezentativ, obținînd note de la 9,30 în sus și, printre altele, și locul 6 la individual compus, cu 37,00 puncte (la 1,90 puncte diferență de Nadia Comăneci, clasată pe primul loc).

Convinși că Gabi Gheorghiu va îndreptăți pe deplin încrederea ce i-a fost acordată, rămînem pe... recepție, promițîndu-vă că vă vom ține la curent cu viitoarele ei succese.

Ag 66

DETAȘAMENTUL EROU

8

- Scenariul: VASILE BÂRZĂ și CONSTANTIN DIACONU
- Desene: OFELIA și POMPILIU DUMITRESCU

REZUMATUL EPISOADELOR PRECEDENTE: ÎN ZORII CELEI DE-A DOUA ZI A LUPTELOR — 15 SEPTEMBRIE 1944 —, FASCIȘTII ATACĂ DIN NOU. PLUTONUL COMANDAT DE SUBLOCOTENENTUL GHEORGHE CISMARU, ASUPRA CĂRUIA INAMICUL ÎȘI ÎNDREAPTĂ LOVITURA PRINCIPALĂ, CONTRAATACĂ VIJELIOS. DEȘI COMANDANTUL ȘI ALȚI CÎTIVA ELEVI CAD ÎN ACEASTĂ LUPTĂ, ATACUL INAMIC E TOTUȘI RESPINS.

ABIA RESPINȘI DE PLUTONUL SUBLOCOTENENTULUI CISMARU, FASCIȘTII ATACĂ DIN NOU, ÎN ALTĂ PARTE. STRECURÎNDU-SE PRIN ȘANȚURILE DIN FAȚA TRANȘEELOR APĂRATE DE COMPANIA A 6-A DIN BATALIONUL 2, EI AMENINȚĂ CU ÎNCERCUIRE UN GRUP DE ELEVI ÎN MIJLOCUL CĂRORA SE AFLĂ CĂPITANUL IOAN FĂTU.

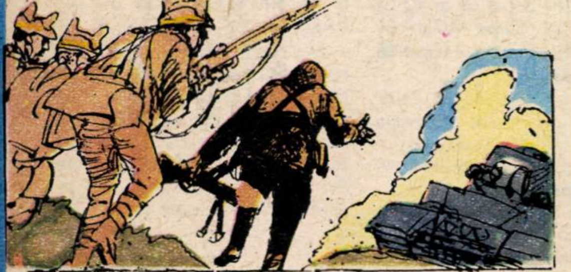

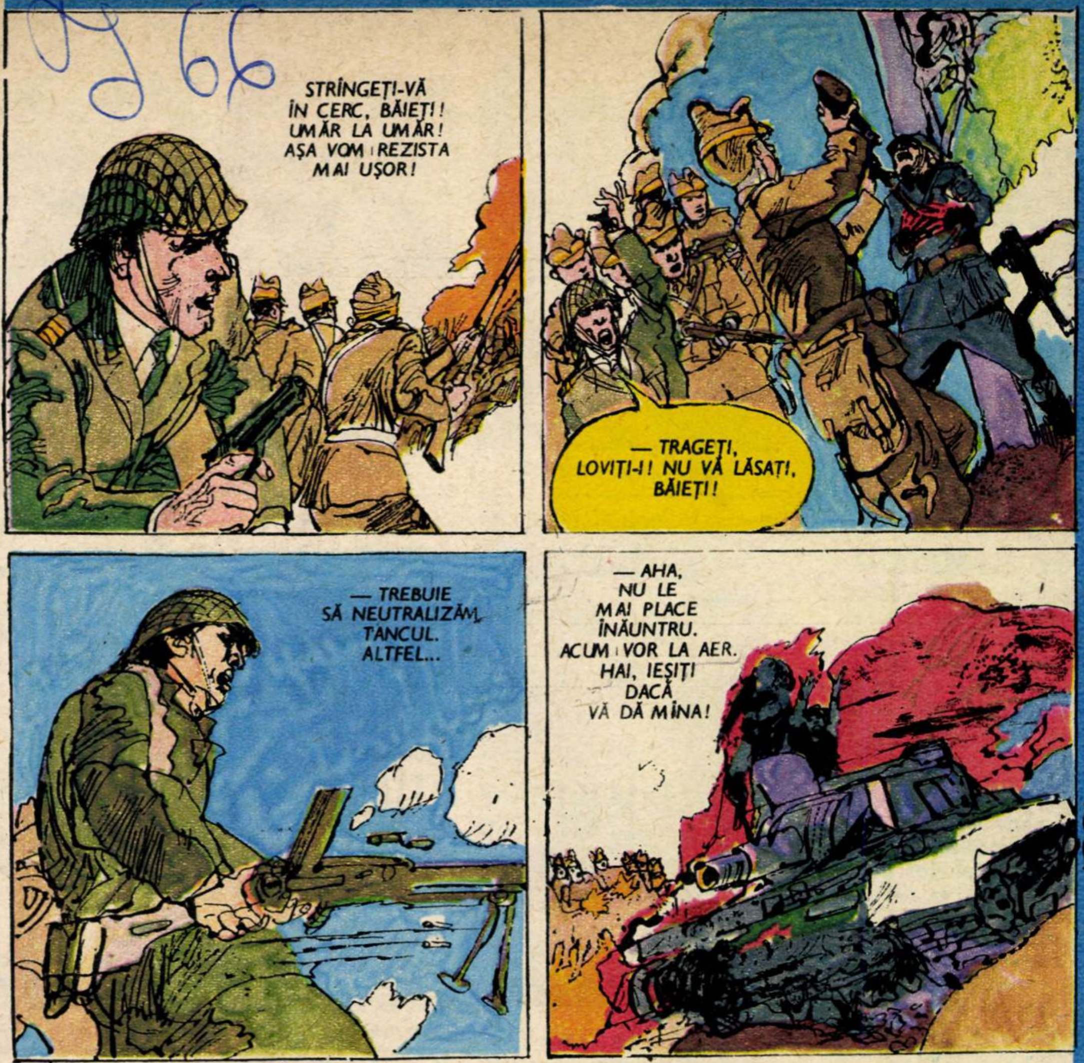
STRÎNGEȚI-VĂ ÎN CERC, BĂIEȚI! UMĂR LA UMĂR! AȘA VOM REZISTA MAI UȘOR!
— TRAGEȚI, LOVIȚI-I! NU VĂ LĂSAȚI, BĂIEȚI!
— TREBUIE SĂ NEUTRALIZĂM TANCUL. ALTFEL...
— AHA, NU LE MAI PLACE ÎNĂUNTRU. ACUM VOR LA AER. HAI, IEȘIȚI DACĂ VĂ DĂ MÎNA!

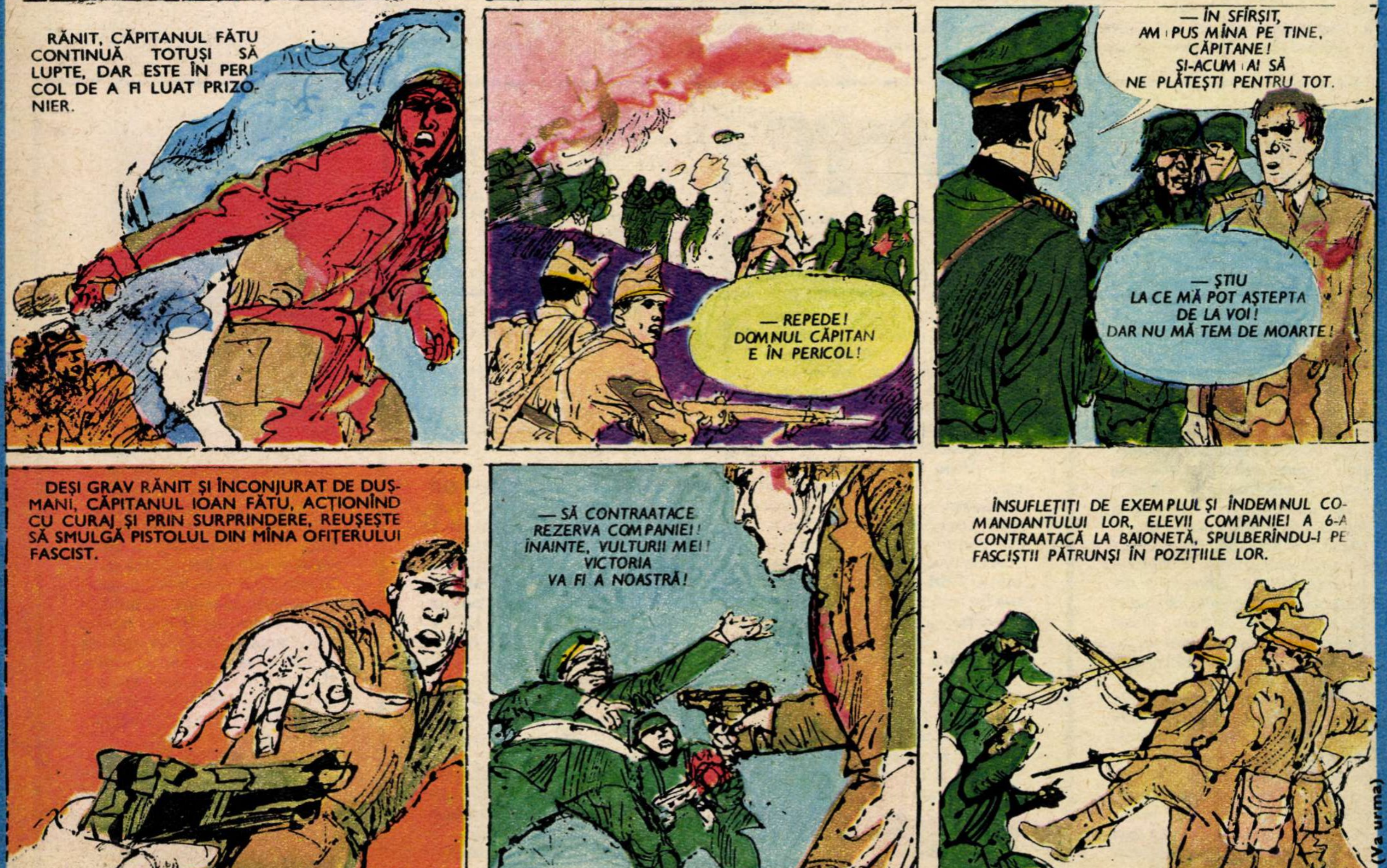
— REPEDE! DOMNUL CĂPITAN E ÎN PERICOL!
— ÎN SFÎRȘIT, AM PUS MÎNA PE TINE, CĂPITANE! ȘI-ACUM AI SĂ NE PLĂTEȘTI PENTRU TOT.
— ȘTIU LA CE MĂ POT AȘTEPTA DE LA VOI! DAR NU MĂ TEM DE MOARTE!
— SĂ CONTRAATACE REZERVA COMPANIEI! ÎNAINTE, VULTURII MEI! VICTORIA VA FI A NOASTRĂ!

RĂNIT, CĂPITANUL FĂTU CONTINUĂ TOTUȘI SĂ LUPTE, DAR ESTE ÎN PERICOL DE A FI LUAT PRIZONIER.

DEȘI GRAV RĂNIT ȘI ÎNCONJURAT DE DUȘMANI, CĂPITANUL IOAN FĂTU, ACȚIONÎND CU CURAJ ȘI PRIN SURPRINDERE, REUȘEȘTE SĂ SMULGĂ PISTOLUL DIN MÎNA OFIȚERULUI FASCIST.

ÎNSUFLEȚIȚI DE EXEMPLUL ȘI ÎNDEMNUL COMANDANTULUI LOR, ELEVII COMPANIEI A 6-A CONTRAATACĂ LA BAIONETĂ, SPULBERÎNDU-I PE FASCIȘTII PĂTRUNȘI ÎN POZIȚIILE LOR.

(Va urma)

PREZENTARE ARTISTICĂ: POMPILIU DUMITRESCU
PREZENTARE TEHNICĂ: [illegible]
REDACȚIA: Piața Scînteii nr. 1, București 33, Telefon: 17 60 10
ADMINISTRAȚIA: Editura «Scînteia» • TIPARUL: C.P.C.S.
ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R.
Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM [illegible]

12 PAG
1 L

Redactor șef: MIHAI NEGULESCU • Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA • Secretar responsabil de redacție: IOAN DONCA

51

JOI, 16 DECEMBRIE 1976,
ANUL X (NR. 482)

În acest număr:

„LA MUZEUL ARHIVELOR, PE URMELE LUI VLAD ȚEPEȘ“

„E SOARE ÎN CLASA NOASTRĂ“

UN INTERVIU CU MEDALIATUL OLIMPIC GH. MEGELEA

„TEZAURUL CONTINENTULUI ALBASTRU“

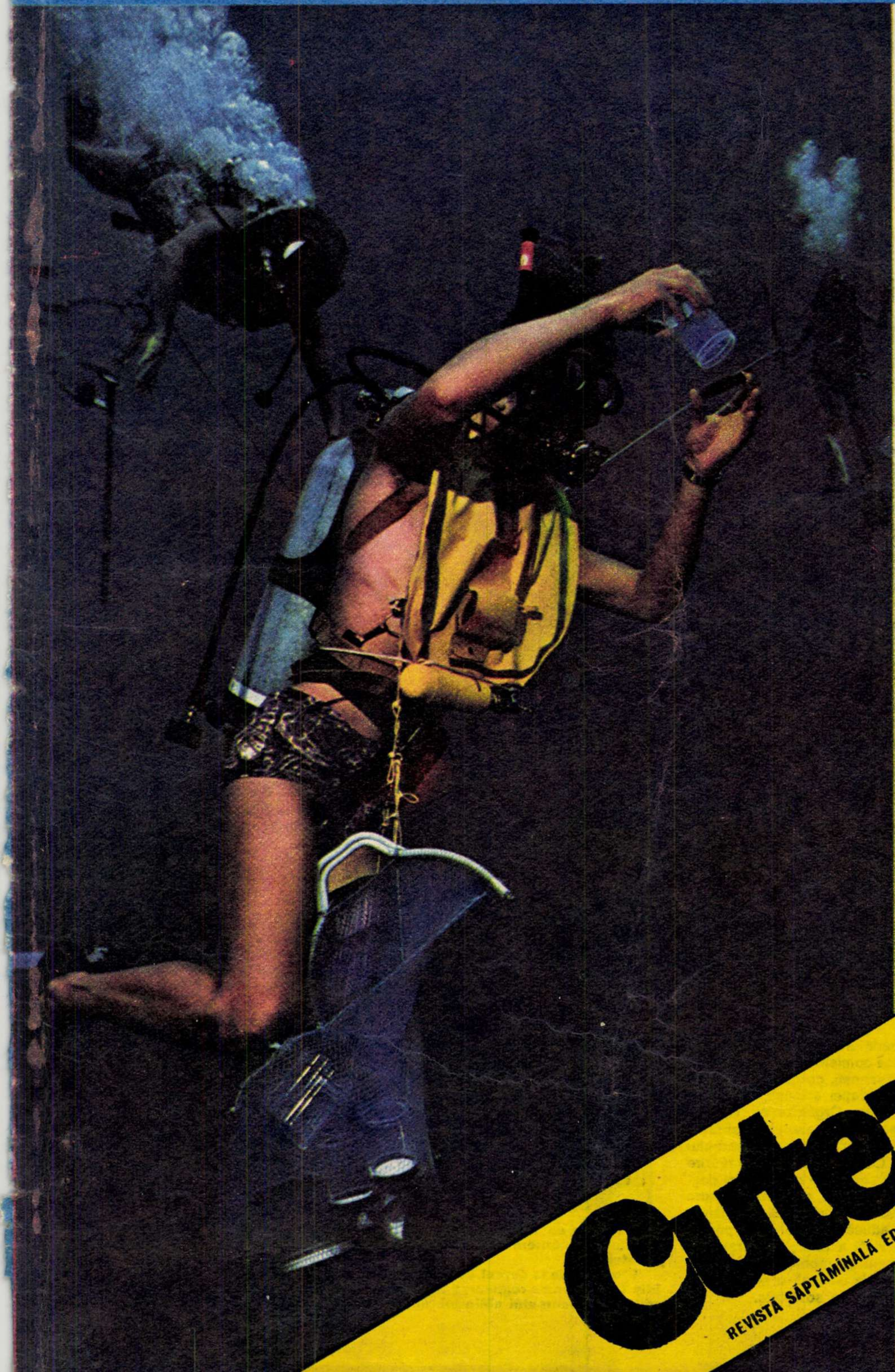

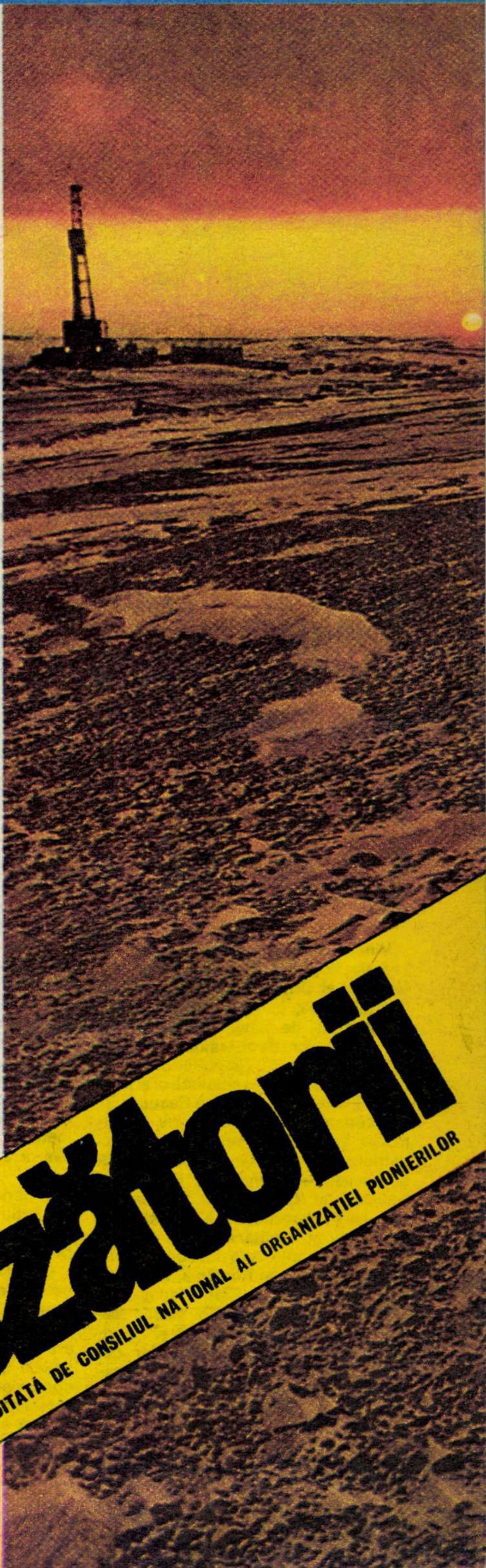

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

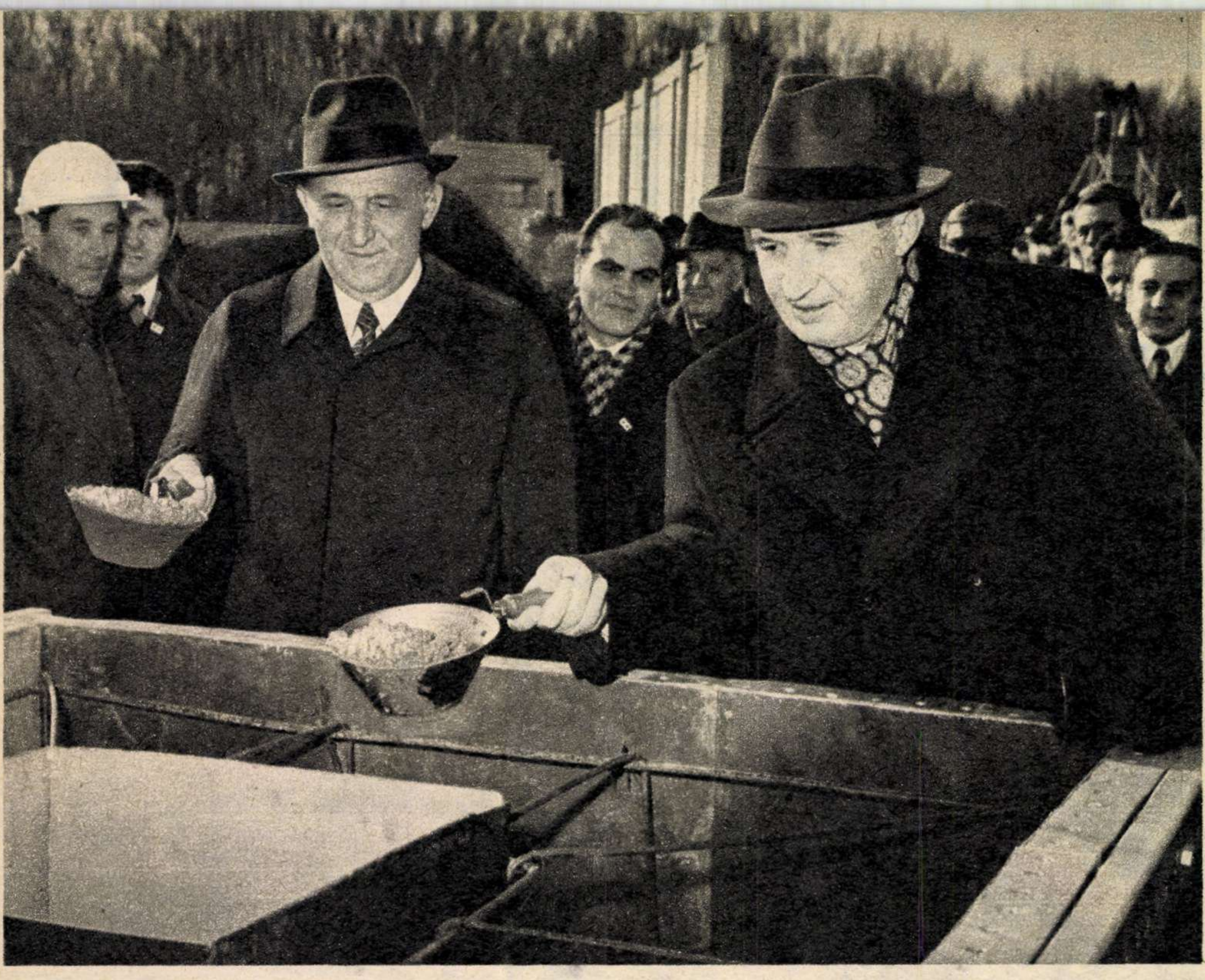

a ACTUALITĂȚI „CUTEZĂTORII“

Ziua de 10 decembrie 1976 a înscris un nou moment cu ample și profunde semnificații în cronica relațiilor frățești de bună vecinătate româno-bulgare: în această zi, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, și tovarășul Todor Jivkov, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist Bulgar, președintele Consiliului de Stat al Republicii Populare Bulgaria, au inaugurat, într-un cadru sărbătoresc, lucrările de edificare a Întreprinderii comune pentru construcții de mașini și utilaje grele Giurgiu-Ruse.

Cu prilejul festivităților de inaugurare a lucrărilor, desfășurate pe ambele maluri ale Dunării, la Giurgiu și la Ruse, între tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășul Todor Jivkov au avut loc convorbiri care s-au desfășurat în spiritul înțelegerii reciproce și al prieteniei frățești ce caracterizează relațiile româno-bulgare, reafirmîndu-se voința fermă a celor două partide și state de a amplifica colaborarea și conlucrarea multilaterală româno-bulgară în folosul celor două popoare, al cauzei socialismului, unității țărilor socialiste frățești, păcii și cooperării internaționale.

CONSTITUIREA COMISIEI PENTRU ÎNDRUMAREA ACTIVITĂȚII ORGANIZAȚIEI „ȘOIMII PATRIEI“

Vineri, 10 decembrie 1976, a avut loc ședința lărgită a Biroului Consiliului Național al Organizației Pionierilor, în cadrul căreia, în spiritul prevederilor Programului de măsuri pentru aplicarea Hotărîrilor Congresului al XI-lea al P.C.R. și ale Congresului educației politice și al culturii socialiste și al indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu s-a constituit Comisia pentru îndrumarea activității Organizației «Șoimii patriei». Din comisie fac parte adulți și pionieri — membri ai Consiliului Național al Organizației Pionierilor, precum și reprezentanți ai Ministerului Educației și Învățămîntului, C.C. al U.T.C. și Uniunii Asociațiilor Studenților Comuniști din România, Consiliului Național al Femeilor, Comitetelor cetățenești de părinți, Consiliului Național pentru Educație Fizică și Sport, Uniunii Generale a Sindicatelor din România, Consiliului Culturii și Educației Socialiste, Ministerului Sănătății, Societății de Cruce Roșie, uniunilor de creație, ai presei și Radioteleviziunii, eroi ai muncii socialiste, mame eroine, pedagogi, cadre didactice cu o bogată experiență.

Într-o atmosferă de entuziasm și deplină aprobare, s-au dezbătut sarcinile Organizației «Șoimii patriei» și s-a adoptat programul de activități cu privire la munca politico-educativă a Organizației pînă la sfîrșitul anului școlar 1976—1977.

În cadrul dezbaterilor s-a reliefat faptul că Organizația «Șoimii patriei», organizație de masă a copiilor preșcolari și școlari în vîrstă de 4—7 ani din Republica Socialistă România, are menirea să contribuie, prin promovarea unor forme adecvate de muncă și viață în comun, la educarea moral-civică a copiilor în spiritul umanismului, al dragostei și respectului față de patria și poporul nostru, față de Partidul Comunist Român.

S-a subliniat, de asemenea, că o preocupare deosebită a grupelor Organizației «Șoimii patriei» trebuie să o constituie contribuția acestora, alături de activitatea educativă din grădiniță, la pregătirea pentru o adaptare rapidă în viitoarea muncă școlară și pionierească prin stimularea creativității copiilor, cultivării sensibilității și dragostei pentru frumos, precum și prin organizarea unor jocuri distractiv-recreative, muzicale, practicarea sistematică a gimnasticii, a jocurilor sportive, a drumețiilor în mijlocul naturii.

În perioada următoare se va trece la constituirea comisiilor județene, municipale, orășenești, comunale și a grupelor Organizației «Șoimii patriei».

Constituirea Organizației «Șoimii patriei» reprezintă o expresie concretă a modului de aplicare a Programului Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, care situează problema creșterii, educării și formării pentru muncă și viață a tinerei generații, pe un plan central, mobilizînd-o pentru îndeplinirea, la un înalt nivel, a sarcinilor ce îi revin în societate.

●RADAR PIONIERESC●RADAR PIONIERESC●

«Patria, partidul, comunismul — izvorul cîntecelor noastre» este titlul sub care s-a desfășurat montajul literar-muzical prezentat de pionierii detașamentului clasei a III-a C de la Școala generală nr. 3 din Rădăuți, pe scena casei de cultură din oraș.

Pionierii Angela Cîrdei, Simona Picioc, Mihaela Rotar, Cristina Bolohan, Camelia Obadă și alți colegi de ai lor au realizat astfel, în cîntece versuri și dansuri tematice un cald imn de mulțumire pentru copilăria lor senină, fericită.

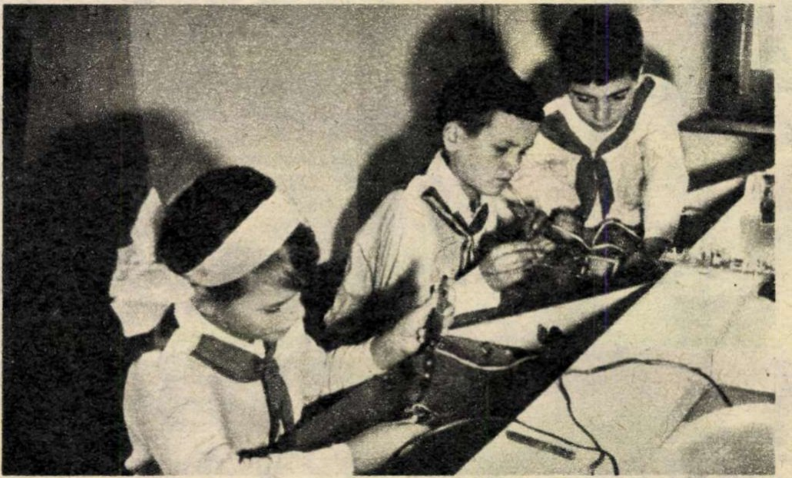

După ce au muncit cu dragoste în campania de recoltare din toamna acestui an, pionierii își continuă munca pasionată pe cîmpurile nesfîrșite ale științei.

Pionierii de la cercul de radio de la Casa pionierilor Berești-Galați sînt în plin lucru pentru realizarea unor construcții în vederea participării la noua ediție a concursului «Minitehnicus».

1476-1976

LA MUZEUL ARHIVELOR, PE URMELE LUI VLAD ȚEPEȘ

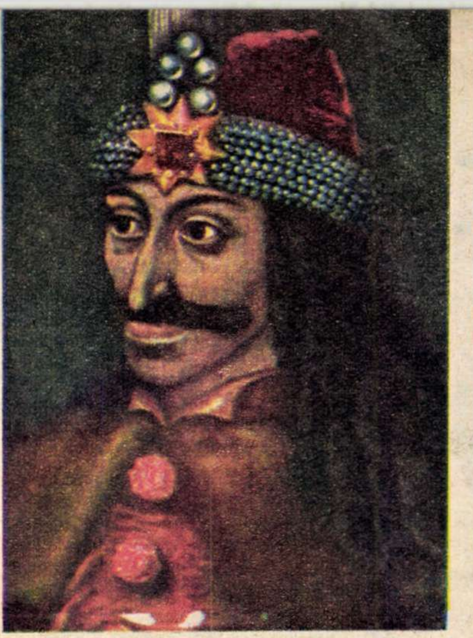

Pionierii prieteni ai istoriei de la Școala generală nr. 141 din Bucuresti au organizat la Muzeul Arhivelor o adunare cu tema: **«500 de ani de la moartea lui Vlad Tepeș».** Cunoscutul așezămînt cultural are 145 de ani vechime. Aici au fost adunate și conservate cu deosebită atenție documente, sigilii, acte de cancelarie legate de istoria țării noastre. Personalități importante ale culturii, dintre care-i amintim pe Gheorghe Asachi, Ion Heliade Rădulescu, Grigore Alexandrescu, Bogdan Petriceicu Hasdeu și alții au depus deosebite strădanii pentru îngrijirea străvechilor documente. Multe dintre acestea au fost păstrate de-a lungul secolelor în locuri de taină, ascunse în buciume, în traiste de cînepă sau de piele. Muzeul Arhivelor a fost înființat în 1926. Astăzi o comoară de documente așteaptă rîvna cercetătorilor în cei 140 km de rafturi ale arhivei. În acest cadru, adunarea pionierească nu putea fi decît emoționantă.

— Am venit la Muzeul Arhivelor, ne spune pionierul Nicolae Ciubotaru, din dorința de a afla noi date despre Vlad Țepeș, altele decît acelea pe care le cunoaștem din manual.

Întovărășiți de directorul muzeului, istoricul Virgil Teodorescu, copiii s-au oprit în fața vitrinelor cu documente referitoare la domnitorul muntean. Atrage atenția un act prin care Vlad Țepeș urmărește afirmarea comerțului din Țara Românească alături de comerțul brașovean, document care atestă, încă o dată, și pe această cale, politica domnitorului de întărire a țării, de apărare a libertății. Foarte interesante au fost datele privitoare la personalitatea domnitorului muntean, așa cum reies din istoriografia românească din trecut. Copiii au aflat că primul istoric român care s-a ocupat de domnia lui Vlad Țepeș a fost Gheorghe Șincai, care a arătat că multe din actele de cruzime puse pe socoteala domnitorului au fost scornite. Mihail Kogălniceanu apreciază că măsurile aspre luate de domnitor au dat rezultate bune, iar Florian Aaron îl descrie ca pe un domnitor patriot care ura lenea și hoția. Interesante sînt aprecierile istoricilor pașoptiști. Nicolae Bălcescu subliniază vitejia lui Vlad Țepeș, pe care-l socotește un demn continuator al lui Mircea cel Bătrîn. August Treboniu Laurian arată că asprimea lui Vlad Țepeș este de necontestat, dar că în același timp domnitorul român a luptat pentru independența națională și a fost «curagios pînă la temeritate», făcînd totul pentru «mîntuirea țării de impunerea jugului străin». Foarte interesante sînt opiniile unui alt pașoptist, Ion Heliade Rădulescu, care a arătat că Vlad Țepeș s-a comportat ca un strălucit strateg, «organizînd țara militărește, pedepsind cu rigoare și cu dreptate, neiertînd nici o faptă rea... Și a apărat românii în genere în contra turcilor și a altor inamici din afară și dinlăuntru». Un portret extrem de sugestiv îi face Bogdan Petriceicu Hasdeu. El îl socotește un domnitor de o extremă inteligență «un om mare, prin activitatea sa, înzestrat cu o voință de fier». Marele istoric A.D. Xenopol are meritul de a fi pus în evidență o serie de izvoare istorice noi, făcînd astfel un studiu temeinic asupra domniei lui Vlad Țepeș. El a arătat că intransigența domnului muntean a avut o țintă politică, aceea de a pune capăt anarhiei din țară. El a pus «firea sa cumplită în slujba țării sale», «în contra înjosirii în care căzuse». Xenopol reliefează importanța victoriei obținute de Vlad Țepeș împotriva turcilor în 1462. Admirația cărturarului pentru Vlad Țepeș reiese și din citarea unor cuvinte rostite de sultanul Mahomed: (Mehmed al II-lea): «Nu este cu putință a se răpi țara de la un bărbat care face lucruri atît de mari, mai ales cînd dînsul știe așa de bine să întrebuințeze și puterea, și pe supușii săi.» Toți istoricii care au studiat personalitatea lui Vlad Țepeș au demonstrat, pe bază de documente, că domnitorul Munteniei a fost un remarcabil conducător de stat, un om politic de excepție, care și-a dedicat întreaga sa capacitate apărării independenței țării sale. În monografiile care au apărut și care vor mai apărea cu prilejul împlinirii a 500 de ani de la moartea sa, cititorii «Cutezătorilor» pot găsi ample informații asupra acestui domnitor cu suflet mare, care și-a iubit țara pe măsura firii sale.

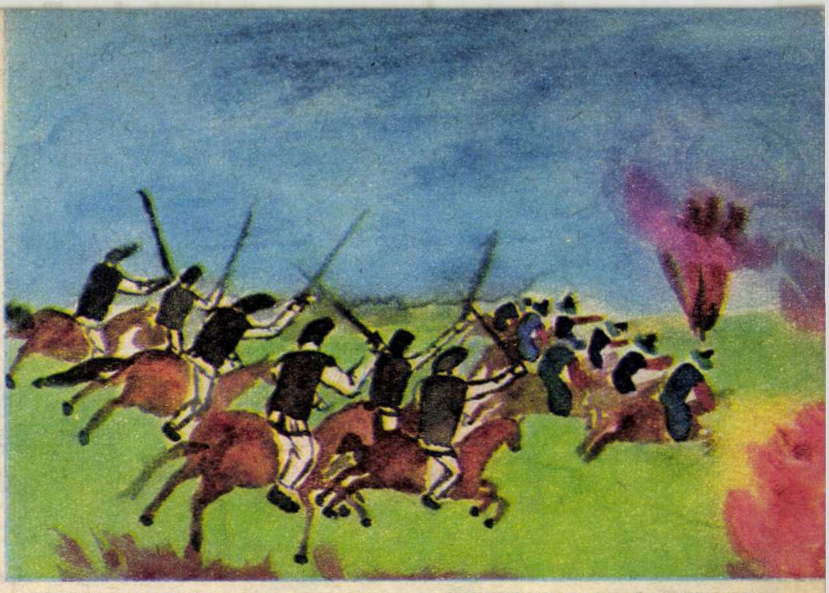

«OȘTENII LUI ȚEPEȘ» — **desen realizat de MARIUS DIM, cl. a VII-a A. Șc. gen. nr. 141, București.**

Carte de citire

Carte de citire — Țara
ne-a rămas și-o să rămînă
Cît sîntem aici, cîți sîntem,
Noi și cei ce-o să mai vină.

Pildele îi sînt citețe
Și în vîrsta din ruine,
Și în cîntecul mai tînăr
Din recolte și uzine!

Totu-i scris cu mîna aspră
A mulțimii, făr' de care
Nici o carte de citire
Nu s-a scris nicicînd sub soare.

TEOFIL BĂLAJ

Copiii noștri

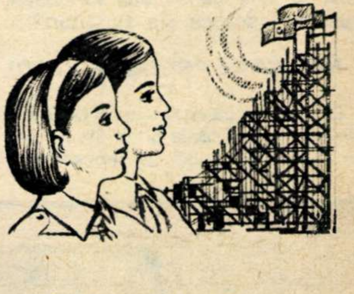

Copiii noștri, cutezînd spre culmi,
ca adevăruri și egali de vis —
viteze urme regăsesc sub ulmi
și-o stemă crește-n ochiul lor deschis.

ca adevăruri stau și chiar ca roșii maci,
înalți cum sînt speranțele, într-una,
instăpînind țărîna lor din daci
și premiindu-i soarele și luna,

cu sufletul la vîrste viitoare,
copiii noștri sînt pentru vecii,
români — cît mai încap, sub sori, cocoare
și noaptea apele vor curge către zi.

DAN MUTAȘCU

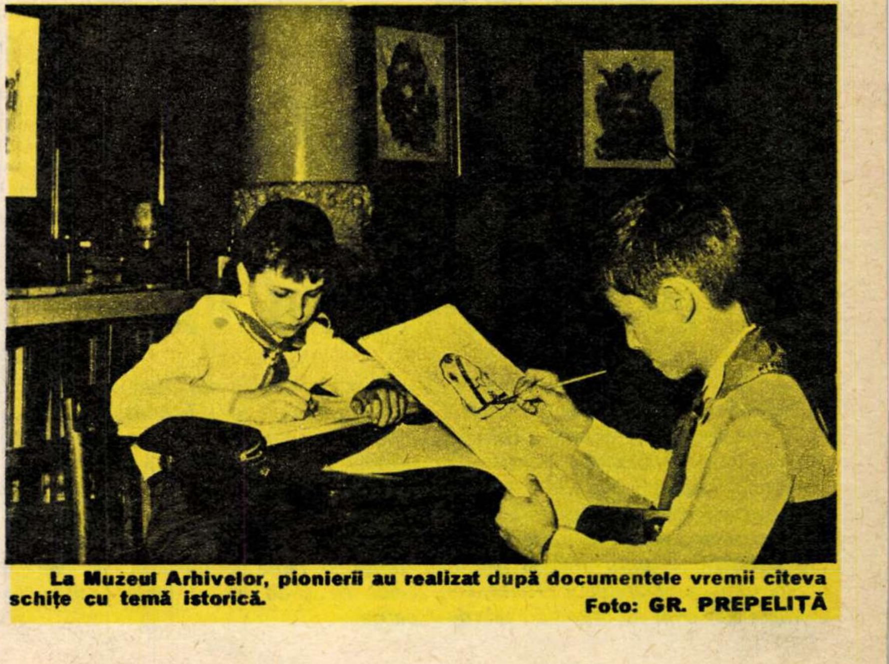

La Muzeul Arhivelor, pionierii au realizat după documentele vremii cîteva schițe cu temă istorică.

Foto: GR. PREPELIȚĂ

COMBINATUL DIN EPRUBETĂ SAU... EPRUBETA DIN COMBINAT!

La cercul de chimie aplicată al Casei pionierilor din Tîrgu Mureş, veselie mare.

Veselie la un cerc unde prin tradiţie domneşte linişte a, o atmosferă de reculegere aproape, punctată doar din cînd în cînd de sunetul eprubetelor puse sau scoase din suporturi?

APA CARE PRODUCE... FOC!

Da, pentru că eroii scenei ce urmează, toţi de la Şcoala generală nr. 14 — alcătuiesc o grupă de începători şi, conform traseului învăţăceilor întru chimie, au parcurs «etapa turnesol» (cînd fac cunoştinţă cu ciudatele reacţii ale substanţelor indicatori) şi trecînd peste altele de acest gen, astăzi au ajuns la unul din punctele de vîrf ale amuzamentelor chimistului-copil: minivulcanul.

Cică se pun o serie de substanţe solide: pulbere de zinc, clorură de amoniu (praf) într-un fel de con în al cărui vîrf se toarnă două picături de apă. Atît i-a trebuit conului şi deodată apar flăcările!

Rep.: **Vezi un rost, dincolo de amuzament, acestor ciudăţenii din eprubete?**

Nicoleta Onea: Deocamdată ştiu că acest rost există — chiar dacă eu însămi nu pot să-l explic. Am înţeles de pildă, cu mirare, că la descărcările electrice din atmosferă se eliberează azot. Vă spun asta pentru că în curînd vom merge la combinatul de îngrăşăminte azotoase, AZOMUREŞ şi sînt curioasă să văd ce se-ntîmplă acolo.

...ŞI APA CARE NU CURGE!

Copiii aşteaptă să li se aprobe intrarea în combinatul Azomureş. «Oare cum o fi arătînd înăuntru?» «Ca un laborator mai mare». «Dar dacă ne-ntreabă ceva»? — se îngrijorează Cristian Moldoveanu. «Păi... — caută un răspuns Ovidiu Sălăgean — o să ne descurcăm noi... ne mai explică şi dînşii».

Nerăbdare, frămîntări — şi,în sfîrşit, iată-i în combinat. Greu de înţeles la prima vedere la ce slujesc aceste instalatii complicate. «Acesta e un bloc de separare» . «Adică ce se-ntîmplă aici, se poate întîmpla şi-ntr-o simplă eprubetă?» «Desigur!» — răspunde ghidul.

Oricum, gîndeşte Nicoleta, dar fenomene hazlii ca la cercul lor de chimie e greu să ţi le-nchipui aici?

E greu?

Mai întîi, iată o zăpadă care creşte lîngă o instalaţie unde duduie focul! Iar acum o demonstraţie de mare efect: dintr-un recipient muncitorul varsă oxigen lichid care... n-ajunge însă pînă jos că se şi evaporă. «Din aşa ceva se fac îngrăşămintele?» «Da, şi din aşa ceva!»

Şi multe alte produse din jurul nostru, obişnuite, îşi au origine în astfel de «mistere»; multe dintre obiectele pe care le numim «bunuri materiale» au fost mai întîi bunuri ale minţii!

BUCURIA ÎMPLINIRII UNUI VIS

Despre bucuria împlinirii unui vis, acela de a deveni pionier, ne-a scris pioniera Angelica Păduraru, comandanta unităţii de pionieri de la Şcoala generală Păuneşti, judeţul Vrancea. Şaisprezece elevi din clasa a II-a, împreună cu detaşamentul clasei a VI-a, au străbătut drumul pînă la Mărăşeşti unde,la Mausoleul Eroilor, cei şaisprezece copii au primit cravata de pionier şi au rostit cuvintele Angajamentului. Ei nu vor uita această clipă cînd glasul lor, de tineri cutezători, părtaşi ai unei copilării fericite s-a contopit cu amintirea eroică a vitejiei înaintaşilor noştri, clipa cînd au hotărît ferm să cinstească prin năzuinţe şi fapte pionereşti, jertfele celor ce şi-au dăruit viaţa pentru patrie.

BUNII GOSPODARI

Într-o zi, copiii din Blocul A-6 — cartierul Eminescu, Botoşani, s-au adunat şi au hotărît să se organizeze în «Asociaţia micilor locatari» şi astfel să contribuie la păstrarea curăţeniei în bloc şi împrejurul blocului, la păstrarea în bune condiţii a terenului de joacă. Iniţiativa intrînd în acţiune a urmat şi ceea ce era mai important: toţi copiii au răspuns prezent, iar ce au hotărît au şi îndeplinit.

Acum, ei se gîndesc să sporească «zestrea» de ghivece cu plante a holurilor, să împodobească pereţii cu desene frumoase şi, din cînd în cînd, să le ofere locatarilor cîte un program artistic.

LA ÎNCHIDEREA EDIŢIEI:

Duminică, 12 decembrie 1976, în prezenţa a mii şi mii de pionieri, s-a decernat, în Capitală, Marele Trofeu «Minitehnicus» acordat, după cum se ştie, minitehnicienilor din municipiul Bucureşti, care cu prilejul celei de a IX-a ediţii a acestui mare concurs s-au distins prin numărul şi calitatea lucrărilor prezentate.

Urmăriţi reportajul nostru din numărul viitor.

MICII FERMIERI

La numai cîţiva kilometri de Tîrgu Mureş, Vălurenii, sat aparţinînd de comuna Cristeştii de Mureş, îşi întîmpină vizitatorii cu un du-te-vino frenetic; care încărcate cu roade se întretaie cu cirezile de vite ale cooperativei agricole, tractoarele grăbesc spre ogoare iar copiii, ei care, ca şi părinţii lor, au avut cea mai rodnică toamnă, grăbesc voioşi spre şcoală.

La Şcoala generală nr. 22 din localitate învaţă 163 de elevi. Dintre aceştia însă, cîţiva, pe lîngă îndatoririle lor obişnuite de şcolari, au o răspundere anume — microferma pionierilor. Aici îngrijesc cei peste 50 de iepuri din rasele Belgiană, Neo Zeelandeză, Chinchilla şi, bineînţeles, obişnuiţii şi valoroşii iepuri de cîmp.

Péter Szöcs, din clasa a VII-a, unul dintre cei «de serviciu» în ziua cînd am sosit la Vălureni, îmi spunea că, «fără să ne lăudăm», vom depăşi cu mult cele 50 de kilograme de carne, cît reprezintă contractul încheiat de şcoala noastră pentru acest an». Într-adevăr, Péter nu are nici un motiv «să se laude», mulţi dintre iepuri depăşind 3 şi chiar 4 kilograme fiecare. În plus, micii fermieri de la Vălureni nu mai sînt începători, noua generaţie de iepuri care «au făcut ochi» cu cîteva zile în urmă reprezentînd, de fapt, primele roade ale unor interesante experimente ştiinţifice. Încrucişările dintre rase, asigurarea unor condiţii ştiinţifice de creştere, precum şi pasiunea micilor crescători din Vălureni, printre care Kálmán Bajcsi, din clasa a IV-a, Attila Csurkuly, Sándor Tatar, Dávid Nagy şi mulţi alţii au făcut ca iniţiativa născută în cadrul şcolii să fie extinsă şi la nivelul satului. Mulţi săteni au cerut ajutorul micilor fermieri din şcoală pentru a-şi amenaja, la ei acasă, cîte o mică crescătorie. Şi, încetul cu încetul, această ocupaţie plăcută, utilă, dar destul de pretenţioasă, i-a cuprins la Vălureni, pe toţi, cu mic, cu mare.

CORNEL STAN

E soare în clasa noastră

Azi avem un oaspete: mecanicul de locomotivă Dumitru Răileanu.

Clasa noastră poate să însemne băncile acelea, tabla, ghivecele de la fereastră. Am întîlnit adulți care-și aduceau aminte perfect o pată de cerneală de pe banca lor, a 3-a din rînd, spre geam.

Clasa noastră poate să însemne acele maculatoare, coperțile manualelor și vocea de neuitat a profesorului care într-o zi cu ninsoare «ca-n abecedar» ți-a spus: Bravo, Vasilescu! Ai zece!

Dar, mai ales, **clasa noastră** înseamnă...

«I-AM STRÎNS MÎNA ȘI ATÎT...»

Zi de toamnă pe strada pe care se află **Școala generală nr. 10 din Buzău.** Sîntem la ora de dimineață, cînd șirurile de ghiozdane migrează din împrejurimi, unele, trecînd pasarela de peste gară, spre școală.

Ce se va întîmpla în ziua aceasta? Ce să se-ntîmple? veți zice: Lecții, recreații, răspunsuri, note, teme pentru acasă...

Da, dar în biografia unor școlari care zile, săptămîni, ani la rînd se întîlnesc aceeași, în același loc, cu aceleași preocupări fundamentale, se țes întîmplări, fapte, dar mai ales atitudini și sentimente care fac din clasa noastră acel adevărat laborator unde învățați să creșteți, «Azi n-am prea învățat la zoologie!» «Dacă m-ascultă?...» Precis, cu harta asta iau un 10 la geografie». «Ah! Dacă nu greșeam la radicali...!» etc, iată cîteva doar din gîndurile rostite sau nerostite care animă viața zilnică a unui școlar.

Ei, dar asta-i problema: **de ce nerostite?**

Am întîlnit pionieri care la întrebarea «Ce părere ai despre cutare» mi-au răspuns: «Nu știu, nu prea vorbesc cu el.» Asta nu înseamnă că erau certați, ci că îi erau reciproc **indiferenți.** Și atunci, foarte multe gînduri ale fiecăruia rămîn nerostite, foarte multe sentimente neîmpărtășite, foarte multe gesturi frumoase pierdute în indiferența celorlalți.

Red.: Și zici că Mitică Vlăgea a început **s-o ia din loc?** (este chiar expresia interlocutorului meu, pionierul Petre Teleucă, clasa a III-a).

P.T. — Da. Anul acesta a urcat mult peste 5.

Red.: Te-ai bucurat și tu că Mitică «a luat-o din loc?» L-ai făcut să simtă asta? Cînd? Cum?

P.T.: Da. Într-o zi, odată, a fost scos la tablă, avea de făcut o împărțire grea. A reușit-o. Cînd s-a întors în bancă, era roșu la față, a trecut prin dreptul meu și eu i-am prins mîna, i-am strîns-o... Și atît.

Da, atît: dar destul pentru ca momentul frumos al izbînzii celui de lîngă tine să nu se piardă fără a aduce în jur lumină: ca o sămînță căzută pe un sol fertil.

«APLAUZE» — PENTRU CINE MAI ALES?

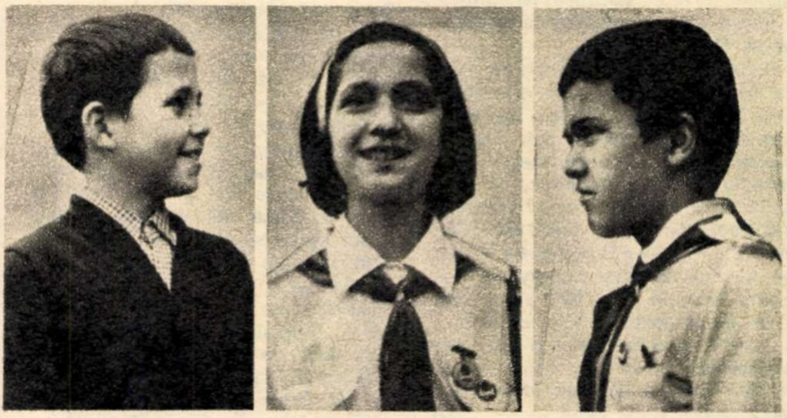
«La noi în clasă», în trei variante.

«Era, mi se pare, prima sau a doua recreație» — își amintește Violeta Paliu, dintr-a VI-a. Învîrtindu-se prin hol, colegul meu, George Constantin, trage o privire în treacăt spre Semafor. Cu mîinile în buzunare. Dar «privirea» se prelungește. După un timp, tot citind își scoate mîinile din buzunare. Se uită apoi în jur fîstîcit, iar mai citește articolul de sub «Aplauze pentru», încă un moment de nehotărîre, apoi, deși mai era pînă să sune de intrare, se-ndreaptă grăbit spre clasă, merge la banca lui și scoate repede cartea de zoologie. «Nu știu cum să vă spun, dar am simțit o emoție ciudată cînd m-am văzut la «Aplauze pentru». Nu-mi spusese nimeni c-o să apar acolo și mi-am dat seama c-au vrut să-mi facă o bucurie, dovedindu-mi că și-au schimbat părerea despre mine. M-a apucat apoi teama de-a nu le strica această părere frumoasă și m-am repezit să mai repet o dată la zoologie. Și chiar în ora aceea am luat un 9», mărturisește acum băiatul.

A luat un 9 imediat, adică a ținut să răspundă **aplauzelor** colegilor săi cu niște... aplauze în felul lui.

ROLUL POTRIVIT

Dar care clasă n-are năzdrăvanul ei? Unde-l pui, nu șade bine: nici la lecții, nici la activitățile pionierești, nici în altă parte.

Ei, dar asta e întrebarea: chiar în **nici o parte?**

— Totuși, ce vorbă, ce gest, ce întîmplare din viața colegului tău R.E. ar merita un răspuns frumos din partea voastră, de pildă?

La această întrebare, pusă acum cîteva săptămîni, majoritatea colegilor de clasă ai lui Radu Eugen, dintr-a VII-a, ar fi ridicat din umeri. De cîtva timp, chipurile fruntașilor școlii stăteau alături, vecini de zîmbet și onoare, la panoul fruntașilor în producție de la depoul C.F.R. Buzău. Bucurie, emoții, imbold la o hărnicie și mai susținută. El, Radu, nimic.

Pînă cînd cineva s-a gîndit totuși că «are și Radu ceva pentru care merită felicitat: e vesel și are talent la teatru». Zis și făcut: în proaspăta brigadă a detașamentului, apoi a unității, cine era punctul de atracție nr. 1? Radu. Nu după mult timp, văzînd băiatul cît de bine e să fii felicitat, să ți se zîmbească, a prins gustul acestei satisfacții și a voit să și-o prelungească. S-a pus pe carte. A ajuns acum, din pragul corigenței, la nota 9.

— Și ce rol joacă el acolo, în brigadă?

— Sceneta se cheamă «Totul e să ai idei». Radu e Relu. Adică un băiat bun la carte, care-l ajută pe un coleg al său neserios, «băiat cu idei», să înțeleagă care idei sînt cu adevărat bune în viață și cum trebuie să judeci, să acționezi.

— Și-i reușește rolul acesta?

— I se potrivește ca o mănușă. E foarte convingător, mai ales acum de cînd...

— Da, da, înțeleg.

Și mai înțeleg că, de fapt, colegii lui Radu aplaudă nu numai talentul lui actoricesc, ci poate, mai presus de aceasta, izbînda aceea în lupta cu sine însuși care i-a **dat dreptul** să fie convingător în rolul de pe scenă.

★

Clasa noastră poate să însemne băncile, tabla, ghivecele cu flori pe care odată ne-am oprit privirile recitînd în gînd «Scrisoarea a III-a; poate să însemne maculatoarele cu formule și manualele cu teme pentru acasă...

Dar mai presus de toate, clasa noastră este un univers de gesturi și întîmplări, mai mici sau mai mari, al căror rost ne îmbogățește și ne înfrumusețează viața. Dacă sîntem atenți să nu se piardă nimic: de la simpla strîngere de mînă pînă la distincția pionierească de sfîrșit de an, vom cîștiga **noi înșine!**

Clasa noastră e ca un ogor: nu culegi bucurii pînă nu semeni. Un ogor de-o fertilitate luminoasă: rodul este întotdeauna înzecit, însutit.

ILIE TRAIAN

Colegul meu

SCHIȚĂ DE *Viniciu Gafița*

«Cît de greu se cîștigă un prestigiu și cît de lesne se pierde o faimă!» gîndea cu tristețe elevul Mihăilescu A. Dorel, abia ținîndu-și lacrimile de mila vestitului Dacherameu, care sucombase în acea zi, la orele 18 și 20 de minute, prăbușit sub povara propriilor greșeli. Acum Dacherameu nu mai exista. Falnicul, atotputernicul și atotștiutorul Dacherameu dispăruse, se spulberase doar în cîteva clipe. A fost de-ajuns o mică neatenție, o întîmplare căreia în alte împrejurări nu i-ar fi dat nici o importanță și bietul Dacherameu s-a dezumflat ca un balon înțepat cu acul de un copil neastîmpărat. Și cît muncise el ca să-i înalțe o statuie, un adevărat monument care să înfrunte veacurile!

Cine e Dacherameu?! N-ați auzit încă de el? Imposibil! Îl cunoștea clasa, școala întreagă, îl cunoșteau locatarii unui bloc cu zece etaje, îl cunoșteau copiii de pe toată strada, ba și din întregul cartier, îl cunoștea mai ales elevul Mihăilescu A. Dorel. deoarece Dacherameu era însuși el, însuși elevul Mihăilescu A. Dorel din clasa a VI-a a Școlii generale din cochetul orășel de pe apa Prahovei, Cum s-a întîmplat această transformare și cînd anume, nu-și mai aduce aminte nici cel în cauză. Totul s-a petrecut demult, în niște ani pierduți în negura timpului. Pe atunci Dorel mai era încă Dorel, iar elevul Mihăilescu. A. Dorel se numea simplu Mihăilescu. A. Dorel. Nimeni, nici chiar el nu prevedea că în curînd, dintr-un elev oarecare, dintr-un puști care trecea neobservat printre zeci, printre sute, mii de elevi din cochetul orășel, va deveni — și asta destul de curînd — marele, vestitul Dacherameu. Istoricul imparțial, cercetătorul sîrguincios e dator însă să cunoască adevărul. Și adevărul arată cam așa:

Meciul de fotbal dintre echipa clasei a VI-a D și puștii dintr-a V-a B a fost cîștigat de aceștia din urmă. Mulți au crezut că a fost doar o întîmplare, au comentat că «așa e în sport, cîștigă cel mai bun», dar elevul Mihăilescu A. Dorel, care tocmai în ziua aceea fusese bolnav și nu mai putuse juca pe postul lui de fundaș central (rezervă), le-a declarat în față:

— Dacă eram eu, altul ar fi fost rezultatul!

Cei mai mulți nu l-au luat în seamă, nu prevedeau încă nașterea vestitului Dacherameu, dar cîtorva le-au rămas în ureche aceste importante cuvinte: **dacă eram eu**. Și cînd le-au auzit a doua oară s-a produs în ei revelația. L-au descoperit pe cel ce avea să devină figura numărul unu a școlii lor. Asta s-a întîmplat după acțiunea aceea nereușită de a aduna 5 kg de mușețel într-o singură după-amiază. Elevul Mihăilescu. A. Dorel nu a luat parte nici de această dată la activitatea clasei sale. Tocmai se înțepase la un deget de la mînă și nu suporta zdruncinul mersului pe jos. Cînd a auzit că detașamentul nu și-a respectat angajamentul și a strîns numai 4,345 kg flori de mușețel, s-a făcut foc.

— Dacă eram eu nu se întîmpla așa ceva, a declarat el aprins de indignare. Nu trebuiau lăsate fetele să-și facă coronițe de flori. Ce dacă le stătea bine și păreau niște mici zînișoare? Pentru asta s-au dus acolo, ca să se prefacă în zîne? Trebuiau puse la cules mușețel, nu la împletit coronițe. Și băieții, de ce au alergat după fluturi? Cu fluturi nu se îndeplinește angajamentul. Dacă eram eu...

Felul cum pronunța colegul lor vorbele «dacă eram eu», cam repezit și legate într-un singur cuvînt, l-a făcut pe unul dintre ei (pentru cine vrea să cunoască adevărul întreg menționăm că acesta era elevul Dumitrescu I. Traian, dar amănuntul nu are nici o importanță, deoarece oricare dintre cei 32 de elevi ai clasei a VI-a D ar fi putut foarte bine să tacă aceeași observație) i-a răspuns cam în silă, fără să-și dea seama de importanța momentului:

— De cît ne-ai împuia atîta capul cu Dacherameu ăla al tău, mai bine nu te-ai mai sustrage de la acțiunile detașamentului.

Desigur că cel apostrofat atît de nedrept a ripostat imediat și a căutat să explice imposibilitatea obiectivă de a participa în ziua respectivă la acțiunea de adunare a florilor de mușețel. Dar el a spus, el a auzit. Toți cei prezenți la această discuție au luat în brațe vorba colegului lor Dumitrescu I. Traian:

— Dacherameu! Dacherameu!

Așa s-a născut o nouă glorie. Și s-a consolidat curînd, îndată după căderea primei zăpezi. La concursul de săniuțe clasa a VI-a D a ieșit abia pe locul al patrulea, ceea ce unii ziceau că e foarte bine, dacă se ține seama că au concurat și cei din clasele a VIII-a A si B care cîștigaseră anul trecut campionatul pe oraș, dar Dacherameu a fost neîndurător:

— Dacă eram eu, le-a declarat el, lăsînd modestia de o parte, am fi ieșit pe primul loc. Totul este pornirea. Trebuie să știi să-ți iei avînt. Cei mai mulți pierd secunde prețioase la pornire. Și la viraje. Acolo se cîștigă concursul: la viraje. Ca să nu mai vorbesc de parcurs. Sînt sigur că ați stat aplecați înainte, opunînd rezistență aerului la înaintare. Trebuie să stai plecat spre spate, cît mai spre spate, reducînd suprafața de frecare.

Dar reputația lui Dacherameu s-a stabilit complet după acea întîmplare din fața blocului în care locuia familia elevului Mihăilescu A. Dorel, ca și a altor colegi ai săi. Era spre seară, după o zi călduță de primăvară și copiii din cartier lucrau la curățirea peluzelor din jurul blocurilor. Dacherameu nu se afla printre ei, avea de terminat o invenție importantă care nu suferea amînare. Deodată s-au auzit strigăte, tropăituri de pași pe scări, uși trîntite. Cînd zarva s-a liniștit a ieșit și el intrigat din casă, a coborît și s-a amestecat printre copiii ce discutau cu aprindere. Nu i-a trebuit mult ca să se lămurească. La colțul străzii se ivise un cîine, un dulău, după cum socoteau unii. Cineva a strigat: «E turbat!» și toți copiii au alergat țipînd speriați în apartamentele lor.

— Sînteți mai fricoși decît niște pui de găină, i-a certat marele Dacherameu. Dacă eram eu, luam repede un băț gros în mînă și-l întindeam spre el. El își înfigea dinții în băț. Atunci eu îl loveam fulgerător cu vîrful pantofului sub bărbie. Eh, dacă eram eu...

Acesta era Dacherameu. Un om și jumătate. Pentru el nimic nu era imposibil, nimic nu era prea greu. Și totuși, faima lui s-a spulberat. Ca un fum în bătaia vîntului. Dar n-a fost de vină vîntul, pentru că totul s-a petrecut în clasă. În clasă și pe coridor. În clasă s-a stins un bec. Becul de deasupra ultimelor rînduri. Atunci profesoara a rugat să se ducă cineva să cheme echipa de electricieni din clasa a VI-a B, care aveau oră de atelier în clădirea de peste drum. S-au repezit vreo zece elevi, dar profesoara i-a oprit:

— E de-ajuns unul singur, a zis ea. Du-te tu, Mihăilescule.

De ce l-a ales tocmai pe el, nici profesoara n-ar putea spune. Poate pentru că l-a văzut stînd liniștit și privind cu un zîmbet compătimitor la îmbulzeala de la ușă.

Cînd a ajuns pe coridor, inventivului Dacherameu i-a fulgerat prin minte una din acele idei geniale care i-au adus o faimă atît de binemeritată. Adică de ce să cheme pe alții pentru o treabă care pentru el e un fleac, o joacă? S-a dus întins la tabloul instalației electrice al școlii, știa unde este așezat, fiind sigur că defectul nu poate veni decît de la siguranțe. Numai că dulăpiorul care protejează tabloul era încuiat. Oricare altul în locul lui ar fi dat înapoi. Însă pentru un Dacherameu nu există piedici. Cu o sîrmă îndoită — are întotdeauna în buzunar o astfel de sîrmă — ușița cu geam de sticlă a fost deschisă. Acum rămînea să aleagă care dintre cele vreo zece siguranțe era cea de la clasa lor. A procedat stiintific, metodic, începînd cu prima. Cînd a tras-o afară din lăcașul ei, pe toate coridoarele s-a făcut întuneric. Asta însemna că nu e aceea cea căutată. Pe dibuite a încercat să o pună la loc. Poate ar fi izbutit dacă nu se deschidea tocmai în clipa aceea ușa de la cancelarie și un glas enervat nu striga:

— Care te joci la tabloul electric?

Dacherameu ar fi vrut să răspundă că nu se joacă, dar pe neașteptate i s-a pus un nod în gît și n-a mai putut scoate nici un sunet. Para de porțelan i-a scăpat din mînă și s-a sfărîmat de mozaicul de pe coridor. Dacherameu nu mai avea altă soluție decît să se

(Continuare in pag. 11)

TELEX CULTURAL

● În paginile revistei am vorbit adeseori cititorilor noștri despre frumoasele spectacole ale Teatrului pentru copii și tineret din Iași. În urma unui recent turneu artistic prin mai multe țări, colectivul teatrului ieșean s-a bucurat de unanime aprecieri. În cadrul săptămînii culturale românești desfășurate, nu de mult, la Bremen, (R.F. Germania), acest teatru a participat cu două spectacole: «Albă ca zăpada» și «Bing-Bang». Publicul tînăr a aplaudat cu deosebită căldură pe interpreți.

Ne bucură succesul obținut peste hotare de teatrul ieșean cu atît mai mult cu cît acest entuziast colectiv artistic este binecunoscut în țară.

● În cursul lunii decembrie, prietenii muzicii, de vîrsta cutezătorilor, vor găsi în magazinele de specialitate discurile «Antologia muzicii populare românești» (reeditare) în două părți a cîte trei discuri fiecare, întovărășite de un larg text explicativ prin care se oferă publicului un instructiv studiu asupra folclorului muzical românesc. Discurile cuprind muzică păstorească, doine, cîntece și jocuri, precum și o prezentare a instrumentelor specifice.

«Cîntece pentru copii» este titlul unui alt disc al compozitorului Ioan D. Chirescu. Melodiile sînt interpretate de corul radioteleviziunii dirijat de Ion Vanica.

● În localitatea Arco, provincia Di Trento din Italia, au fost decernate recent distincțiile «Premiului european» ediția 1976, care se acordă literaturii destinate copiilor. Marele premiu a revenit în anul acesta scriitorului francez Pierre Pelot pentru romanul «La Coeur sous la cendre» («Inima sub cenușă»). Una dintre cele trei medalii decernate a fost acordată cunoscutului scriitor român Alexandru Mitru, pentru volumul «Povești despre Păcală și Tîndală».

Eu sînt

Eu sînt o creangă albă de cais,
Hotar statornic: viață-vis.
Prin fluturări de ploi pletoase
Cînt zilele acestea preafrumoase.

Eu, lemn dulceag de măr rotund
Și piatra tare de pe prund,
Eu, chip de țară, ars de vînt
și lutul ars al gîndului ce sînt.

Eu, poartă dintre cer și cînt,
Un soare cald al inimii ce sînt.
Eu, gînd curat, statornicie,
Și sevă tare: trăinicie.

Eu, țelul comunist din rădăcină,
În tara mea de dor și de lumină,
Eu, zvon adînc de măreție,
Eu, ev aprins ce o să vie,
...Eu toate astea sînt.

DOMNIȚA PALII
Anul I, Liceul pedagogic,
Ploiești

RITMURI PIONIEREȘTI ÎN FESTIVALUL NAȚIONAL

CÎNTAREA ROMÂNIEI

LA IZVOARELE CÎNTECULUI ROMÂNESC

Cu prilejul deschiderii, în sala Ateneului Român, a ciclului de acțiuni pionierești cultural-educative «Sîntem fiii acestui popor», din cadrul Festivalului național al educației politice și al culturii socialiste «Cîntarea României», ne-am adresat muzicologului dr. Vasile Tomescu, secretar al Uniunii Compozitorilor, prezent în sală:

— I-ați văzut pe pionieri evoluînd în această manifestare de artă și cultură. Ce părere aveți?

— Pionierii au recitat frumos, punînd în evidență miezul fierbinte al unor versuri patriotice. Foarte bine pus la punct s-a prezentat corul Casei pionierilor din sectorul 5. Un cor omogen, cu bune accente și cu o rostire clară a cuvîntului.

— Pionierii doresc să știe cît mai mult din istoria patriei. Ei ne-au întrebat despre vechimea muzicii românești. Vreți să le oferiți cîteva date?

— Sîntem captivați de dimensiunea muzicii noastre populare. Marele muzician care a fost George Enescu era de-a dreptul fascinat de frumusețea ei.

Poporul român este moștenitor al unor bogate tradiții de cultură muzicală. Herodot, vorbind despre geto-daci, a făcut referiri la bocetele dar și la cîntecele lor de veselie de o mare putere de sugestie! Geții obișnuiau să-și ducă solia de pace întovărășită de cîntece la un instrument cu coarde care se chema lira. Pe teritoriul României, în orașele pontice Histria, Callatis, Tomis s-au găsit vestigii care confirmă activitatea unor creatori de imnuri, existența unor manifestări coregrafice. Pe Columna lui Traian, care se știe că este o pagină vie a istoriei daco-romanilor, se indica prezența muzicii în cadrul frămîntatelor evenimente ale războaielor daco-romane.

Cine studiază muzica populară își dă bine seama că ea continuă străvechea muzică aparținînd traco-dacilor și apoi romanilor. Muzica modernă de la noi se întoarce plină de încredere spre aceste resurse.

— Ați ascultat aici o formație pionierească de muzică folk. În general, tinerii iubesc foarte mult genul. Ce părere aveți?

— Mi-a plăcut cum au interpretat copiii melodia dedicată Bucureștiului. Au cîntat cu sinceritate, păstrînd un ritm plăcut. Socotesc că muzica folk constituie un mijloc foarte bun pentru tineri de a se apropia de poezia bună. Remarc, de asemenea, că se aleg pentru melodii, versuri dintre cele mai frumoase ale poeților noștri. Dar versurile bune trebuie să fie însoțite de muzică bună. În sensul acesta, se cere o îndrumare mai specializată, mai temeinică pentru formațiile de muzică tînără. Să sperăm că o vor avea și că muzica va fi de o calitate mereu mai bună.

B. CARAGIALE

UN MILION de PRIETENI

Vă invităm să vă spuneţi părerea în cadrul noii noastre anchete:

DETAŞAMENTUL — O NAVĂ FERM CONDUSĂ, NU O CORABIE ÎN DERIVĂ!

Comandanta detaşamentului clasei noastre, Daniela Neamţu, este o elevă silitoare, foarte disciplinată, politicoasă. Regret însă că trebuie să mă opresc aici. De ce? Pentru că, după părerea mea, pentru o comandantă, să fii silitoare nu-i de ajuns! Trebuie să fii şi apropiată de colegi, să ai spirit de iniţiativă şi, mai ales, să te preocupe felul în care muncesc şi învaţă colegii, modul lor de comportare în societate! Or, ea se mulţumeşte să stea cuminte în banca ei, ca şi cum i-ar fi străin ceea ce se petrece în clasă.

Împreună cu încă o colegă, Mioara Zamfir, care şi-a dat şi ea seama de situaţia în care ne aflăm, am încercat să-i atragem Danielei privirile către clasa care lîncezeşte, însă zadarnică a fost toată truda. Şi totuşi, anul trecut am fost clasa fruntaşă pe şcoală! Trebuie să avem în vedere mai ales faptul că e necesar să terminăm cu rezultate cît mai bune acest ultim an din ciclul gimnazial! Mulţi se mulţumesc însă doar cu note «ciupite», ca apoi să lenevească pînă la o nouă notă «de trecere».

Dacă un elev săvîrşeşte o faptă reprobabilă, iar altul îi atrage atenţia, sau, şi mai «rău», cere sprijinul comandamentului pionieresc sau al profesorilor, pierde pentru totdeauna încrederea unora dintre colegi. Aceasta, pentru ca a devenit, în mintea lor, un... «pîrîcios»! Eu însă consider că între «a pîrî» şi a spune adevărul e o mare deosebire. Raţionamentul unora din clasă a fost următorul: au ales-o pe Daniela comandantă tocmai pentru a fi «puşi la adăpost». Ea, fiind o fată tăcută, nu se vor teme că vor fi traşi la răspundere cînd e cazul!

MAGDALENA BREBU
clasa a VIII-a A,
Şcoala generală de 10 ani
comuna Gruia, judeţul Mehedinţi

Stimaţi cititori, vă rog **să recitiţi cu atenţie cele de mai sus.** După părerea mea, Magdalena expune cu un ascuţit spirit de observaţie şi cu mult realism cîteva probleme care pot fi întîlnite şi în alte clase. Vă rog să răspundeţi, trimiţînd pe adresa redacţiei corespondenţe în care să ne spuneţi ce înfăţişare concretă au aceste probleme **în detaşamentele voastre** şi **CUM** acţionaţi, sau cum vă gîndiţi să acţionaţi, pentru **a le rezolva.** Relatările şi opiniile voastre vor constitui un util ajutor nu numai pentru clasa Magdalenei ci şi pentru alte colective pionieresti.

Ca de obicei, cele mai bune scrisori vor fi publicate, autorii lor urmînd să primească şi o **Diplomă specială** din partea redacţiei, pentru **sinceritatea, spiritul de observaţie şi modul lor nepărtinitor, exact, pionieresc şi revoluţionar de a gîndi,** pentru felul convingător în care vor descrie **soluţiile** aplicate de detaşamentele lor în cazuri similare.

OVIDIU ZOTTA

Scrisorile adresate acestei rubrici vor purta menţiunea «Un milion de prieteni».

Omul şi natura

de Acad. **EUGEN A. PORA**

Ghepardul

Este un mamifer din neamul pisicilor, considerat cel mai iute animal terestru. În unele cazuri, ajunge la o viteză de 100 km/oră. În antichitate, perşii îl foloseau la vînatul antilopelor, de care nu se puteau apropia cu arcul sau suliţele. În prezent, gheparzii trăiesc în Iran şi unele zone ale Africii. Sînt protejaţi de lege, căci numărul lor este în mare scădere. Ghepardul are nevoie de un teritoriu de vînat de cel puţin 35 kmp pe care şi-l marchează cu fecalele proprii. Se asigură astfel că domeniul nu-i va fi încălcat de un alt ghepard. Intrarea unuia pe teritoriul altuia se soldează cu lupte dîrze şi, în cele din urmă, intrusul este alungat. Gheparzii trăiesc izolaţi. Puii rămîn împreună cu mama. Aceştia sînt de mărimea unor pisici. La vîrsta de trei luni sînt învăţaţi să vîneze singuri, atît ziua cît şi noaptea, după care devin independenţi. O caracteristică a ghepardului în afara vitezei, este rezistenţa la curse lungi. Hrana lui preferată o constituie gazelele, care rareori scapă de acest vînător... încăpăţînat. Singura şansă de salvare a vînatului e să se afle în grup. Atunci ghepardul aleargă cînd după un animal, cînd după altul, şi nu ajunge din urmă pe nici unul.

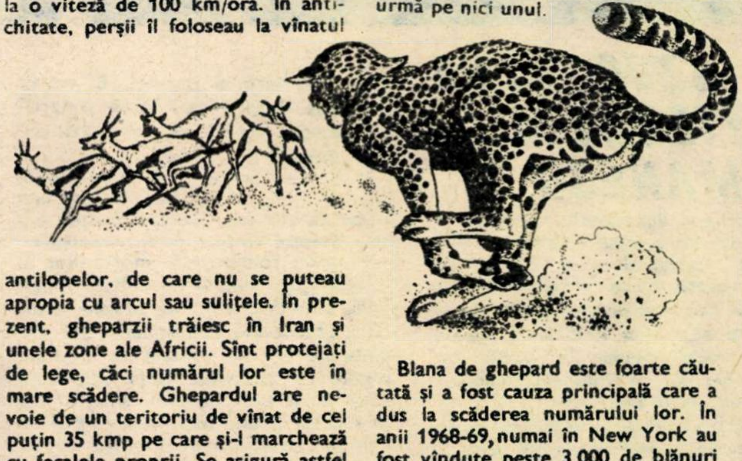

Blana de ghepard este foarte căutată şi a fost cauza principală care a dus la scăderea numărului lor. În anii 1968-69, numai în New York au fost vîndute peste 3 000 de blănuri de ghepard.

În parcurile naţionale ale Africii, oamenii de specialitate fac ample studii asupra ghepardului, pentru a-l feri de dispariţie şi a-i crea condiţii bune de înmulţire. El reprezintă un inel important în menţinerea echilibrului biologic al savanelor africane, căci se hrăneşte în special cu victime, care sînt atinse de anumite boli.

1

3

2

Aşezăm, cu plăcere, în «albumul prietenilor revistei», noi fotografii ale detaşamentelor abonate integral la «Cutezătorii»:

1. **Detaşamentul clasei a VI-a B, Şc. gen. Tomeşti—Timiş.**
2. **Detaşamentul clasei a VII-a, Şc. gen. Tomeşti—Timiş (pe cînd, la această rubrică, fotografia întregii lor unităţi?)**
3. **Detaşamentul clasei a VII-a C, Şc. gen. Homocea—Vrancea, abonat integral de trei ani consecutiv!**

Toate aceste detaşamente au rezultate excelente la învăţătură, muncesc cu drag şi pricepere, desfăşoară activităţi pionereşti pline de fantezie. E meritul acestor copii, e meritul profesorilor şi, poate, puţin, al revistei care, săptămînal, la loc în bancă alături de fiecare pionier!

CLUBUL Logicienilor

Prezintă **EDMOND NICOLAU**

Pe înserat, copiii au terminat cu lecţiile pe a doua zi. Tatăl lor se uită cu atenţie în caiete:

— Aţi rezolvat bine temele şi aţi scris frumos. Mă bucur! Şi ca să verific cît de bine aţi învăţat la fizică şi la chimie, vă dau şi eu o problemă.

Iată un pahar care are pe fund puţină apă — ceva mai puţin de o cincime din înălţimea sa. Vărs apa pe o farfurie plată, în care se află o monedă de 1 leu. Moneda e acoperită de apă. Trebuie să-mi scoateţi moneda din farfurie, dar fără să treceţi prin apă. Vă puteţi ajuta de pahar, de un dop de plută şi de o cutie de chibrituri dar, aşa cum v-am spus, moneda trebuie să iasă din apă fără a o atinge cu ceva.

— Dar se poate, tată? — întrebă Viorel.

— Desigur, aplicînd legile fizicii şi ale chimiei, aşa cum v-au fost ele explicate la şcoală.

RĂSPUNS. În dop se înfige un chibrit căruia i se dă foc. Dopul este pus pe apă şi peste el paharul. Arzînd, oxigenul din interiorul paharului întreţine arderea chibritului. Volumul aerului din pahar scade, presiunea scade şi ea şi ca urmare apa din farfurie intră în pahar. Deci, moneda iese din apă fără a fi atinsă cu ceva.

Ştiţi să economisiţi la CEC?

Un concurs pentru voi toţi

Casa de Economii şi Consemnaţiuni, în colaborare cu redacţia revistelor «Cutezătorii»-«Jóbarát», organizează în perioada 15 decembrie 1976 — 15 ianuarie 1977 un concurs pe tema economiei.

În viitoarele numere ale revistelor «Cutezătorii» şi «Jóbarát» va apărea cîte un talon cu întrebări pe tema economiei, prevăzîndu-se un spaţiu pentru răspunsuri.

Participanţii la concurs vor completa cele 4 taloane cu răspunsurile la întrebări şi le vor trimite, toate odată, redacţiei revistelor «Cutezătorii» şi «Jóbarát» pînă la data de 25 ianuarie 1977, cu menţiunea pe plic: «Pentru concursul C.E.C.»

Participanţilor care vor da răspunsuri exacte la toate întrebările li se vor acorda, prin tragere la sorţi, următoarele premii individuale:

Un premiu I — constînd în obiecte în valoare de 800 lei.

Un premiu II — obiecte în valoare de 500 lei.

Un premiu III — obiecte în valoare de 400 lei.

Se vor mai acorda 20 menţiuni în obiecte, în valoare de 200 lei fiecare.

În afara premiilor individuale, tot prin tragere la sorţi, se vor acorda următoarele premii colective unităţilor de pionieri participante la concurs cu cel mai mare număr de răspunsuri exacte:

Un premiu colectiv, constînd dintr-un aparat de filmat şi materiale de laborator foto.

Un premiu colectiv, constînd într-un echipament complet de fotbal pentru o echipă.

Un premiu colectiv, constînd într-un echipament complet de baschet.

În afara concursului propriu-zis de întrebări şi răspunsuri pe talon, participanţii pot să trimită, într-un plic separat, cu aceeaşi menţiune «Pentru concursul C.E.C.», scenarii pentru filme de scurt metraj pe tema economiei (pentru cinecluburi, televiziune etc.), scurte povestiri, caricaturi, schiţe de afişe, fotografii care să reflecte acţiuni pionereşti întreprinse pe baza economiilor depuse la C.E.C. (excursii, drumeţii, materiale de autodotare, amenajări etc.).

Autorii celor mai bune lucrări vor primi premii speciale, individuale, pentru fiecare gen de material. Pentru această secţiune a concursului se prevăd premii în obiecte în valoare totală de 3 000 lei.

Tragerea la sorţi a premiilor individuale şi colective se va efectua de către o comisie de pionieri în cadrul emisiunii T.V. «Tot înainte».

Start '76

VISUL... OLIMPIC AL LUI GHEORGHE MEGELEA

Campion balcanic de juniori în 1972. campion european de juniori în 1973 şi campion mondial universitar în 1975 (ca să amintim doar cîteva dintre titlurile lui internaţionale), Gheorghe Megelea nu era un necunoscut cînd, în vară, a pornit spre Montreal pentru a participa la Jocurile Olimpice. Dar, ţinînd seamă de performanţele lui de pînă atunci, cu mult sub cota pretendenţilor la medalii, specialiştii nu i-au acordat prea multe şanse. Şi nici publicul nostru prea multă atenţie, deoarece acesta se aştepta ca medaliile olimpice să ne vină de la alţi atleţi, mult mai bine cotaţi decît Megelea: de la alergători şi săritori în special, care însă, după cum se ştie, n-au reuşit să «culeagă» nici una. Şi totuşi Megelea avea o şansă (numai una singură!): să reuşească, acolo, în concurs, să arunce cu cel puţin 2—3 sau chiar 4 metri mai mult decît cea mai bună performanţă a lui — de 84,68 metri — ştiut fiind că prin preajma celor 90 de metri aveau să se împartă medaliile şi laurii. Uşor de zis, dar aproape imposibil de realizat, cînd se ştie că, de obicei, pe drumul performanţei se merge din sutime în sutime de secundă şi din centimetru în centimetru. Şi totuşi Gheorghe Megelea a reuşit ceea ce părea imposibil. Dînd dovadă de o uriaşă voinţă şi putere de concentrare, de o incredibilă capacitate de a-şi mobiliza forţele, el a aruncat suliţa, din prima încercare, la 87,16 metri, cu 2,48 metri mai mult decît cea mai bună performanţă a lui, cucerind astfel medalia de bronz, prima medalie olimpică pe care ne-a adus-o atletismul nostru masculin.

Ofiţer al armatei noastre, avînd o statură şi o ţinută tipică de atlet (1,93 m înălţime şi aproape 100 kg greutate), Gheorghe Megelea e component al Clubului sportiv «Steaua» în cadrul căruia se pregăteşte şi-şi desfăşoară activitatea competiţională. Nu de mult l-am întîlnit pe suliţaşul nostru medaliat olimpic, cu care am dorit să stăm de vorbă despre succesul său de la Montreal şi despre intenţiile sale de viitor.

Rep.: Explicaţi-ne, vă rugăm, cum de-aţi reuşit acea spectaculoasă autodepăşire? A fost cumva şi pentru dumneavoastră, cum vă mărturisim c-a fost pentru noi, telespectatorii din ţară, o surpriză?

Gh. M.: Nu, pentru mine n-a fost o surpriză. De fapt aşa ceva nici nu-i posibil: să fii, adică, surprins de tine însuţi cînd se presupune că fiecare ne cunoaştem bine. Ştiam ce pot şi cît pot, muncisem mult şi chiar dacă nu eram sută la sută sigur de-o medalie, eram convins însă că mă voi situa printre primii.

Rep.: Şi totuşi autodepăşirea a fost uriaşă, am putea spune, aproape 3 metri dintr-un... foc.

Gh. M.: Pe lîngă pregătire, de fiecare dată în momentele esenţiale, cînd ţi se cere să arăţi ce poţi, îşi spune cuvîntul şi concentrarea de care eşti în stare. Şi care şi ea se poate... pregăti, se poate educa adică. Acolo, la Montreal, pe linia de aruncare, am reuşit să mă concentrez de la prima încercare în aşa fel încît am dat toată măsura forţelor şi posibilităţilor mele. Aşa se explică această autodepăşire care a fost, într-adevăr, spectaculoasă. M-am străduit în continuare, dar deşi nu eram obosit fizic, n-am mai reuşit să ating cota iniţială a concentrării. Şi, normal, ultimele două aruncări au fost mai slabe.

Rep.: Ce-a însemnat pentru dumneavoastră performanţa de la Montreal? Un sfîrşit sau, dimpotrivă, un început?

Gh. M.: Am 22 de ani şi la vîrsta aceasta nu se poate vorbi nici de început, dar nici de sfîrşit în atletism. Montrealul e pentru mine un punct deosebit pe care am reuşit să-l înscriu în drumul spre mai mult.

Rep.: Mai precis?

Gh. M.: În drumul spre aurul olimpic, drum pe care încă din clipa cînd am cucerit bronzul am înţeles că-l pot parcurge pînă la capăt. Aurul olimpic la care de-atunci visez necontenit şi sînt decis să-l cuceresc.

Rep.: Înţeleg că aducînd prima medalie olimpică atletismului nostru masculin, aveţi ambiţia să egalaţi, cel puţin la suliţă, performanţele feminine ale atletismului nostru.

Gh. M.: Se poate spune şi aşa, că doresc să egalez, în 1980, la Moscova, performanţa Mihaelei Peneş care, în 1964, la J.O. de la Tokio, a cucerit medalia de aur. În felul acesta aş reuşi să mai micşorez decalajul atletismului nostru masculin faţă de cel feminin în ceea ce priveşte performanţele olimpice. Dar, de fapt, ambiţia mea e să mă realizez pe deplin în sport.

Rep.: Ce şanse aveţi în acest sens?

Gh. M.: În momentul de faţă, cînd pînă la viitoarea ediţie a J.O. mai sînt aproape 4 ani, pot spune că... toate şansele. Dar trebuie să ţin seamă că, pe plan mondial, am parteneri de temut. Primul dintre ei e maghiarul Miklos Nemeth, medaliat cu aur la Montreal, cu aruncarea lui de 94,58 m. Pînă în 1980 trebuie să ajung să pot depăşi cu mult şi în mod obişnuit această performanţă.

Rep.: Să vă îmbunătăţiţi, adică, recordul dumneavoastră olimpic cu 7,50 sau chiar 8 metri. Ceea ce, ţinînd seamă că pe parcursul unui singur an, între 1975 şi 1976, v-aţi autodepăşit cu circa 6 metri, nu mi se pare nici prea mult, nici prea greu.

Gh. M.: Dimpotrivă, e şi mult, şi greu. De obicei, după o asemenea spectaculoasă autodepăşire ca cea realizată de mine la Montreal, urmează o lungă perioadă în care nu numai că nu poţi, practic, să mergi mai departe, dar, de multe ori, nici s-o reeditezi.

Rep.: Ce trebuie să facă cel care a ajuns într-o asemenea situaţie? Care e, după părerea dumneavoastră, soluţia?

Gh. M.: Una singură şi bine cunoscută: să-şi păstreze calmul şi să muncească din greu, cu toată îndîrjirea de care e în stare. Ceea ce şi fac în momentul de faţă.

Rep.: Dacă facem un calcul sumar şi aproximativ, împărţind cei circa 800 de centimetri la cei aproape 4 ani care au mai rămas pînă la viitoarele J.O. înseamnă că ar trebui ca în fiecare an să vă îmbunătăţiţi performanţa de la Montreal cu circa 200 de centimetri...

Gh. M.: Sportul de performanţă, ca şi viaţa, nu se supune unor asemenea calcule. Poate trece uneori, după cum spuneam, o perioadă lungă de timp în care să nu reuşeşti mare lucru. Dar dacă munceşti cu tenacitate, zi de zi, e imposibil să nu vină momentul în care să poţi face un nou salt spectaculos. Înainte de Moscova-1980, sper şi mă străduiesc să reeditez cîteva... Montrealuri.

Red.: Ar fi posibil să nu reuşiţi în tentativa dumneavoastră?

Gh. M.: Da, e posibil. Numai că nu vreau să mă gîndesc la aşa ceva. Că va reuşi sau nu să străbată pînă la capăt drumul pe care şi l-a ales, în sport ca şi-n toate celelalte domenii de activitate, oricum, omul e dator să facă tot ce depinde de el pentru a-l parcurge. Şi chiar dacă nu va ajunge pe creasta muntelui, ci pe înălţimile lui mai mici, tot se poate spune că a realizat incomparabil mai mult decît cei ce au rămas la poalele lui. Că şi-a făcut datoria, atît cît a fost în stare el.

Rep.: Urîndu-vă să vă împliniţi visul olimpic, vă mulţumim în numele tuturor cititorilor revistei «Cutezătorii» care, sîntem convinşi, vor avea cîte ceva de învăţat din interviul pe care aţi fost amabil şi ni l-aţi acordat.

AU FOST DESEMNAŢI PRIMII ZECE SPORTIVI ROMÂNI AI ANULUI

Asociaţia presei sportive române a realizat şi în acest an, ca de obicei, tradiţionala anchetă pentru stabilirea celor mai buni zece sportivi români. Iată-i, în ordinea locurilor: 1 — **Nadia Comăneci**, gimnastică; 2 — **Vasile Dîba**, caiac-canoe; 3 — **Teodora Ungureanu**, gimnastică; 4— **Simion Cuţov**, box; 5 — **Gheorghe Megelea**, atletism; 6 — **Ilie Năstase**, tenis; 7 — **Mircea Simon**, box; 8 — **Gheorghe Berceanu**, lupte; 9 — **Iosif Tismănar**, popice; 10 — **Gh. Danielov** şi **Gh. Simionov**, caiac canoe. Clasamentul acesta e grăitor în ceea ce priveşte situaţia actuală a sportului nostru de performanţă. Astfel, dacă-l privim cu atenţie, putem remarca vreo cîteva aspecte semnificative: că gimnastica ocupă două din primele trei locuri; că tot cîte două locuri sînt ocupate de box şi de caiac-canoe; că atletismul (în anii precedenţi bine reprezentat în acest clasament) nu i s-a acordat decît un loc; că fotbalul, ca şi alte discipline sportive precum voleiul, schiul, patinajul etc. lipsesc cu desăvîrşire. Şi încă multe altele care — sperăm — vor constitui, pentru sportivii noştri şi pentru cei care se ocupă direct de sportul nostru de performanţă, tot atîtea... semnale de atenţionare şi, totodată, învăţăminte pentru viitor.

Semnal SPORT

ECHIPA «CONSTRUCTORUL»-GALAŢI, CAMPIOANĂ REPUBLICANĂ LA POPICE

Un sport mai puţin cunoscut de către publicul larg, în care însă de ani de zile obţinem succese internaţionale de prestigiu (atît la bărbaţi cît şi la femei), se impune din nou în atenţia noastră printr-o recentă performanţă la nivel european. Astfel, în turneul final al «Cupei campionilor europeni», desfăşurat recent la Budapesta, echipa «Constructorul» — Galaţi, campioana ţării noastre (echipă în care joacă deţinătorii titlului mondial la proba de perechi, Iosif Tismănar şi Ilie Băiaş), a avut o comportare excelentă reuşind, la mare luptă, să cucerească locul întîi şi titlul de campioană a Europei. Dacă la fotbal am pierdut «printre degete» pînă şi «Cupa balcanică», de ce nu ne-am întoarce privirile, atenţia şi simpatia spre popice, rugbi, polo şi alte asemenea discipline sportive, care ne aduc satisfacţii incomparabil mai mari?

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

TEZAURUL „CONTINENTULUI ALBASTRU"

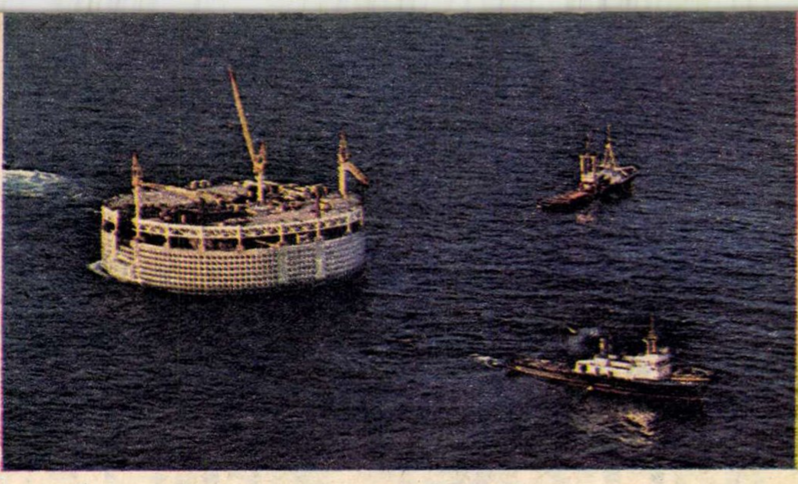

Din suprafaţa totală a globului, circa 71 la sută este acoperită de mantia de apă a «celui de al şaselea continent» — Oceanul planetar. Oamenii de ştiinţă au calculat că volumul total al apelor din oceane şi mări se ridică la covîrşitoarea cifră de 1 370 000 000 kmc, adică de 14 ori mai mult decît volumul întregului uscat care se înalţă deasupra nivelului mării.

Ce se ascunde sub această uriaşă mantie, cum se înfăţişează acea parte nevăzută a planetei care se află în adîncurile oceanului? Sînt întrebări la care omul a căutat răspunsuri încă din cele mai vechi timpuri. Dar, atîta timp cît el nu a fost în măsură să-şi realizeze din punct de vedere tehnic instrumentele necesare, tainele adîncurilor au rămas nedezlegate.

Omul zilelor noastre a reuşit să ofere răspunsuri multora dintre întrebările care au frămîntat umanitatea de-a lungul secolelor. Pentru a putea ajunge să le cunoască, el a creat nave ingenioase, capabile să se deplaseze autonom, a imaginat utilaje cu ajutorul cărora să-i foreze scoarţa, să culeagă şi să aducă la suprafaţă probe de «sol» etc. Studiile efectuate au dovedit că în adîncurile mărilor şi oceanelor se ascund bogăţii ce întrec orice închipuire, chiar şi pe cea a căpitanului Nemo, eroul celebrului roman al lui Jules Verne «20 000 de leghe sub mări». În anumite zone ale universului marin, la adîncimi între 1 000 şi 5 000 de metri, se ascund adevărate «covoare» de minerale, formate din aşa-zişii noduli polimetalici, a căror origine nu a fost încă pe deplin elucidată, dar care s-au dovedit a fi extrem de bogaţi în oxizi de mangan, fier, nichel, cupru şi cobalt. Prezenţa acestor noduli a fost semnalată mai mult ca o curiozitate mineralogică în anul 1873 de către echipajul corvetei britanice «Challenger» care, prin dragarea unei zone de pe fundul Oceanului Pacific a descoperit nişte bulgări ciudaţi, de forma unor perle mai mari, cu sîmbure rigid la mijloc. Nimeni din echipaj nu ar fi bănuit atunci că, după trecerea unui secol, bulgării descoperiţi de ei vor deveni una dintre marile promisiuni ale oceanului. Sondajele efectuate pînă în prezent au demonstrat că nodulii polimetalici există în toate oceanele, dar rezervele cele mai mari le deţin oceanele Pacific (15 000 miliarde de tone) şi Indian. Submarinul «Aluminant», de pildă, a descoperit în largul coastelor Floridei o suprafaţă de 150 000 kmp pe care se întinde un uriaş covor mineral cu noduli polimetalici de dimensiuni ce variază de la cîteva grame pînă la cîteva kilograme. Cel mai mare «bulgăre» de acest fel şi care deţine recordul în greutate — 118 kg — a fost descoperit însă de un grup de cercetători francezi în largul insulelor Touamotu.

Dacă uriaşa mină pe care o reprezintă fundul oceanului planetar ar putea fi exploatată, omenirea ar dispune de materiile prime necesare industriei, timp de sute şi mii de ani. Căci, potrivit evaluărilor, numai Oceanul Pacific dispune de 400 miliarde tone mangan, 200 miliarde tone fier, 16 miliarde tone nichel şi aproape 50 de miliarde tone aluminiu. Rezervele de mangan calculate la întregul mediu marin ar putea satisface cerinţele omenirii pentru 4 000 de secole, cele de cobalt pentru 200 de milenii. La acestea se adaugă 43 miliarde tone aluminiu, 8 miliarde tone cupru ş.a.

Tehnicile de detectare ale acestor fabuloase bogății sînt cît se poate de minuțioase. Pe baza unor studii efectuate cu ajutorul aparatelor de la bordul unor sateliți, suprafața oceanului este împărțită în careuri cu latura de 40 de mile marine (1 milă marină = 1 890 metri). Careurile sînt prospectate apoi fie cu ajutorul tehnicii fotografice, fie prin evaluări directe. Tehnica fotografică a fost pusă la punct de vestitul savant francez Jacques Yves Cousteau, prin montarea unui aparat special de luat vederi pe un fel de sanie metalică numită «troică», remorcată de o ambarcațiune. Pentru obținerea de eșantioane de sol submarin există un procedeu pus la punct de omul de știință japonez Massuda, procedeu care constă în montarea pe odgoane fixate la prora și la pupa vasului a unor cupe ce descriu o mișcare de rotație asemănătoare unui scrînciob în timpul căreia se extrag mostrele de sol submarin. O altă metodă constă în «aspirarea» nodulilor polimetalici, asemenea particulelor de praf, cu ajutorul unui tub,cu un diametru de 40 cm ce se remorchează de o navă.

În afara giganticei mine, care este fundul oceanului planetar, au mai fost descoperite în apa marină numeroase elemente chimice, printre care deuteriu, vanadiu, uraniu, aur, argint etc. Uraniul, de pildă, cu toate că se află într-o proporție foarte mică — 3,34 milionimi de gram la 1 litru de apă — ar putea însemna pentru viitor o provizie de 4 miliarde tone. S-a calculat că în largul insulelor Orcade și Shetland, curentul norvegian cară anual 250 000 de tone de uraniu! Dar, cum ar putea fi concentrată această cantitate? Pentru o asemenea operație, cercetătorii britanici au imaginat și experimentat un așa-zis «năvod pentru uraniu», care are capacitatea de a reține micile cantități de uraniu din apă cu ajutorul unor bare din hidroxid de titan.

Dacă zăcămintele de noduli polimetalici descoperite în adîncul «continentului albastru» constituie un nou «El Dorado» care preocupă mințile oamenilor de azi, o serie de alte resurse, precum hrană, petrol, sare etc. sînt de multă vreme exploatate din mări și oceane. Astăzi, în jur de 20 la sută din producția mondială de țiței este extrasă din zonele marine și se presupune că la sfîrșitul acestui deceniu cantitatea se va dubla. Experții afirmă că în următoarele două decenii petrolul submarin va atinge cel puțin jumătate din producția mondială (în solul de sub mantia de apă se găsesc hidrocarburi imediat exploatabile evaluate la 160 miliarde barili de petrol (un baril = cca 163 l) și 14 miliarde mc de gaze naturale). În apele din largul coastelor se înalță circa 600 de platforme pentru forarea și exploatarea puțurilor de petrol. Tehnicile moderne au permis să se foreze pînă la peste 1 000 m sub apă așa încît, în prezent, peste 40 de state dispun de exploatări în larg, în 80 de zone ale lumii.

Marele «continent albastru» deține și uriașe resurse biologice capabile să asigure hrana a cel puțin 30 de miliarde de oameni. Din cele 150 000 de specii animale și vegetale care trăiesc în Oceanul planetar, omul nu folosește pînă în prezent decît 1 500.

Descoperirea uriașelor bogății pe care «continentul albastru» le-a ascuns privirilor omului timp de milenii au născut astăzi îndreptățite speranțe cu privire la posibilitățile existente pentru progresul continuu al umanității. Folosirea echitabilă a acestor resurse ar contribui la lichidarea marilor decalaje care separă lumea de azi în țări bogate și țări sărace.

ECATERINA ROȘCA

Arena caricaturiștilor

V. CRĂIȚĂ MÎNDRĂ

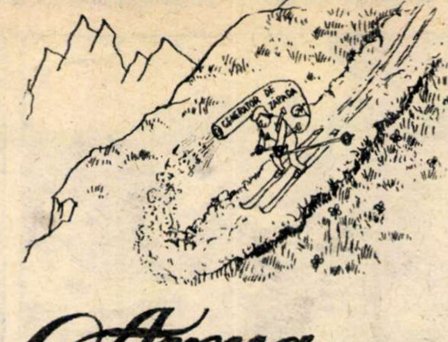

POMPILIU DUMITRESCU

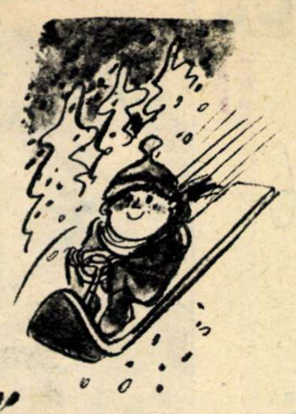

NIC. NICOLAESCU

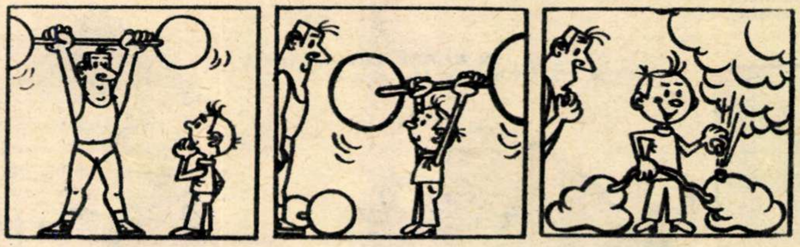

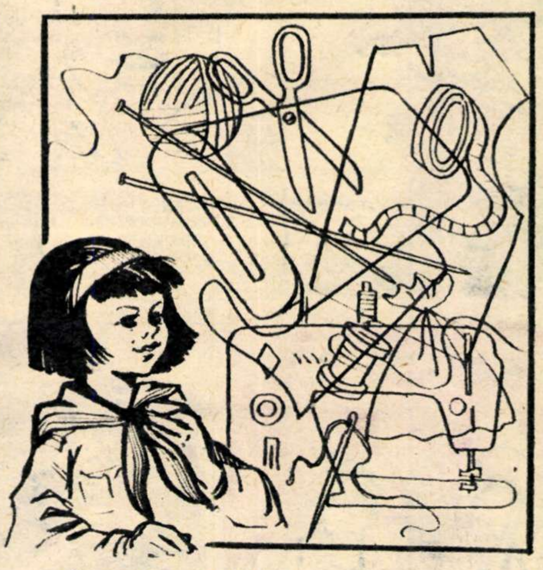

Olguța vă întreabă:
Cîte obiecte de croitorie distingeți în desen?

DAN VASILE

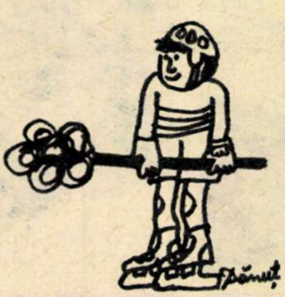

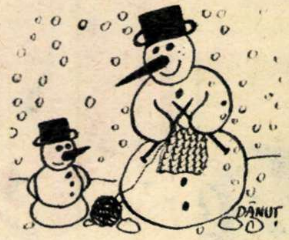

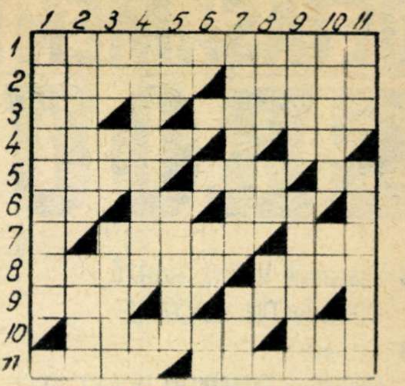

DECEMBRIE

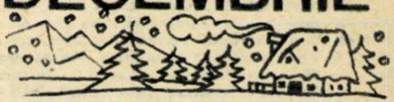

ORIZONTAL: 1. La 2 decembrie se împlinesc 75 de ani de la apariția, la București, a acestei reviste literare săptăminale condusă la început de G. Coșbuc și Al. Vlahuță. 2. Organ transplantat pentru prima dată la 3 decembrie 1967. Moment de covîrșitoare importanță națională petrecut la 1 decembrie 1918. 3. Nicolae Dumitriu. Arhitect care a proiectat și executat cea mai mare construcție din țară, în acel moment, Palatul Universității, inaugurat la 12 decembrie 1869. 4. A evacua apa dintr-un teren apos. În iureș! 5. Localitate în Maramureș. Element de referință pentru îngheț. Sandu Vasile. 6. Primele din calendar.! În spațiu! Autorul poeziei «Va veni iarna albă». 7. Mare poet german, autorul poeziei «Afară-i noapte, plouă, ninge». Patinoar natural. 8. Pictor englez, creatorul pînzei «O dimineață înghețată» Gura de foc a Siciliei. 9. Glaciară. Trag la săniile cu zurgălăi. 10. Fondatorul ihtiologiei și hidrologiei românești, autor a numeroase lucrări științifice de valoare internațională, născut la 10 decembrie 1867, la Botoșani. Înfrîngere pe tabla cu pătrățele albe și negre. 11. A scris poezia «Zăpezi». Ziua acestui continent se sărbătorește în fiecare an la 1 decembrie.

VERTICAL: 1. Organizații profesionale ale clasei muncitoare, al cărei prim Statut a apărut la 9 decembrie 1907, în ziarul «România muncitoare». Transmise cu «Plugușorul» (sing.). 3 Nota.. a treia. Subsemnatul. Alimente suplimentare puse la dispoziția vînatului imediat după căderea zăpezilor. 4. Explorator norvegian care la 14 decemvrie 1911 a atins Polul Sud pentru prima oară în lume. Țepene! 5. Nea! A îngheța (fig.). 6. Perene. La revedere. 7. Sloi de gheață ascuțit. Termen comercial. 8. Rîu în U.R.S.S. Poftim. Dînsa. 9. Animale răpitoare din pădurile noastre, a căror vînare este permisă în luna decembrie. Locul lunii decembrie între celelalte luni (pl. masc.). 10. Derdeluș. Se înnoiește la sfîrșitul lunii decembrie. Parte componentă a fulgilor de nea. 11. O sută de bani. Începe în ultima săptămînă a lunii decembrie.

Cuvinte rare: IEUD, CAF, ONA.

VENERA POPESCU

* * *

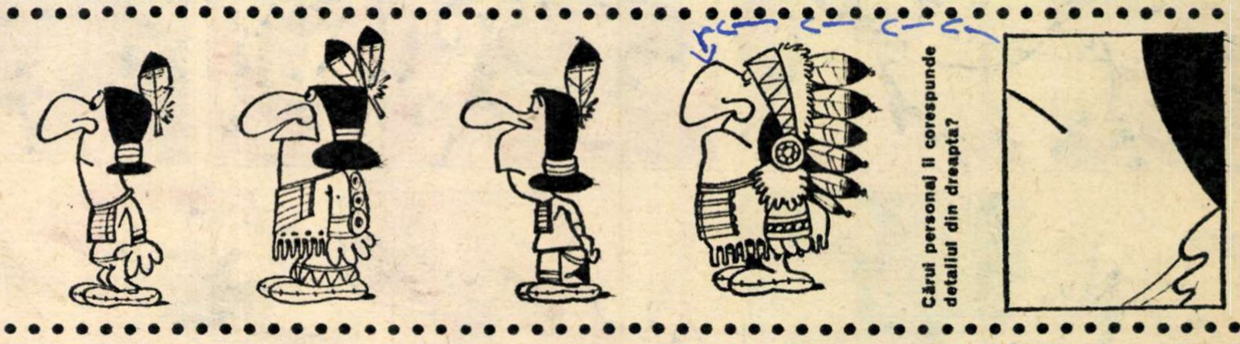

Cărui personaj îi corespunde detaliul din dreapta?

* * *

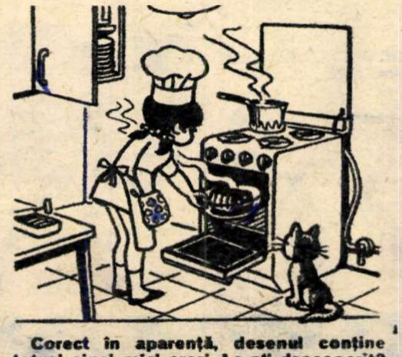

Corect în aparență, desenul conține totuși cinci mici erori. Le-ați descoperit?

COLEGUL MEU

(Urmare din pag. 6)

îndepărteze grabnic de la locul dezastrului, urmînd a da la timpul potrivit explicațiile necesare. Dar a avut ghinionul să calce pe unul din cioburile de la siguranța spartă. Pierzîndu-și echilibrul a trebuit să se prindă de ceva. Nenorocul lui a fost că acel ceva s-a nimerit să fie o etajeră din fier forjat, lucrată chiar de clasa lor și pusă acolo pentru înfrumusețarea școlii. Pe etajeră se aflau douăzeci și două de ghivece cu flori care toate s-au prăbușit peste el, făcîndu-se apoi țăndări pe mozaicul coridorului. Pe deasupra, nenorocita de etajeră a atins cu un colț unul din geamuri care s-a făcut țăndări într-un zuruit îngrozitor.

Așa a pierit Dacherameu, cel mai inventiv, cel mai priceput, cel mai neînfricat elev al școlii generale din cochetul oraș de pe valea Prahovei. Cum ar putea să nu-l plîngă elevul Mihăilescu. A. Dorel? Îi dau gheș cucuiele căpătate, hainele murdare de pămîntul gras al florilor, jalea pentru faima spulberată.

Ați observat că am fost discret și nu am pomenit numele orașului? Asta pentru că marile dureri nu au nevoie de consolare. Preferă să rămînă anonime.

DETAŞAMENTUL EROU

9

66

● Scenariul: VASILE BÂRZĂ şi CONSTANTIN DIACONU

● Desene: OFELIA şi POMPILIU DUMITRESCU

REZUMATUL EPISOADELOR PRECEDENTE:
Ultima încercare a inamicului, din ziua de 15 septembrie 1944, de-a pătrunde pe direcţia Sîmbăteni-Păuliş, se sfărîmă de rezistenţa opusă de elevii din compania căpitanului Ioan Fătu. Dar în această aprigă încleştare cad mulţi viteji, printre care şi comandantul companiei 6 din batalionul 2.

Respinşi de batalionul 2, fasciştii atacă poziţiile batalionului 1, care se apără la nord de satul Cuvin. Cu preţul unor mari pierderi, ei sînt pe punctul de-a încercui compania căpitanului Teodor Caracaş.

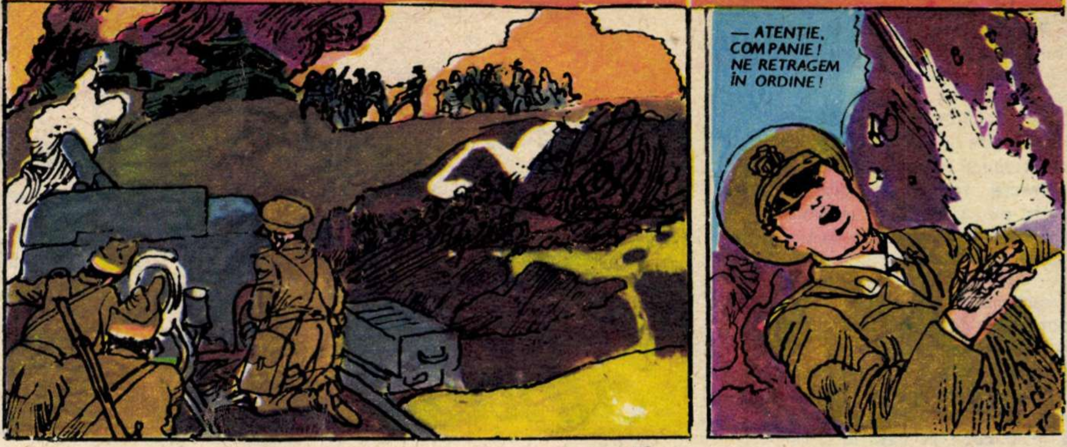
— ATENŢIE, COMPANIE! NE RETRAGEM ÎN ORDINE!

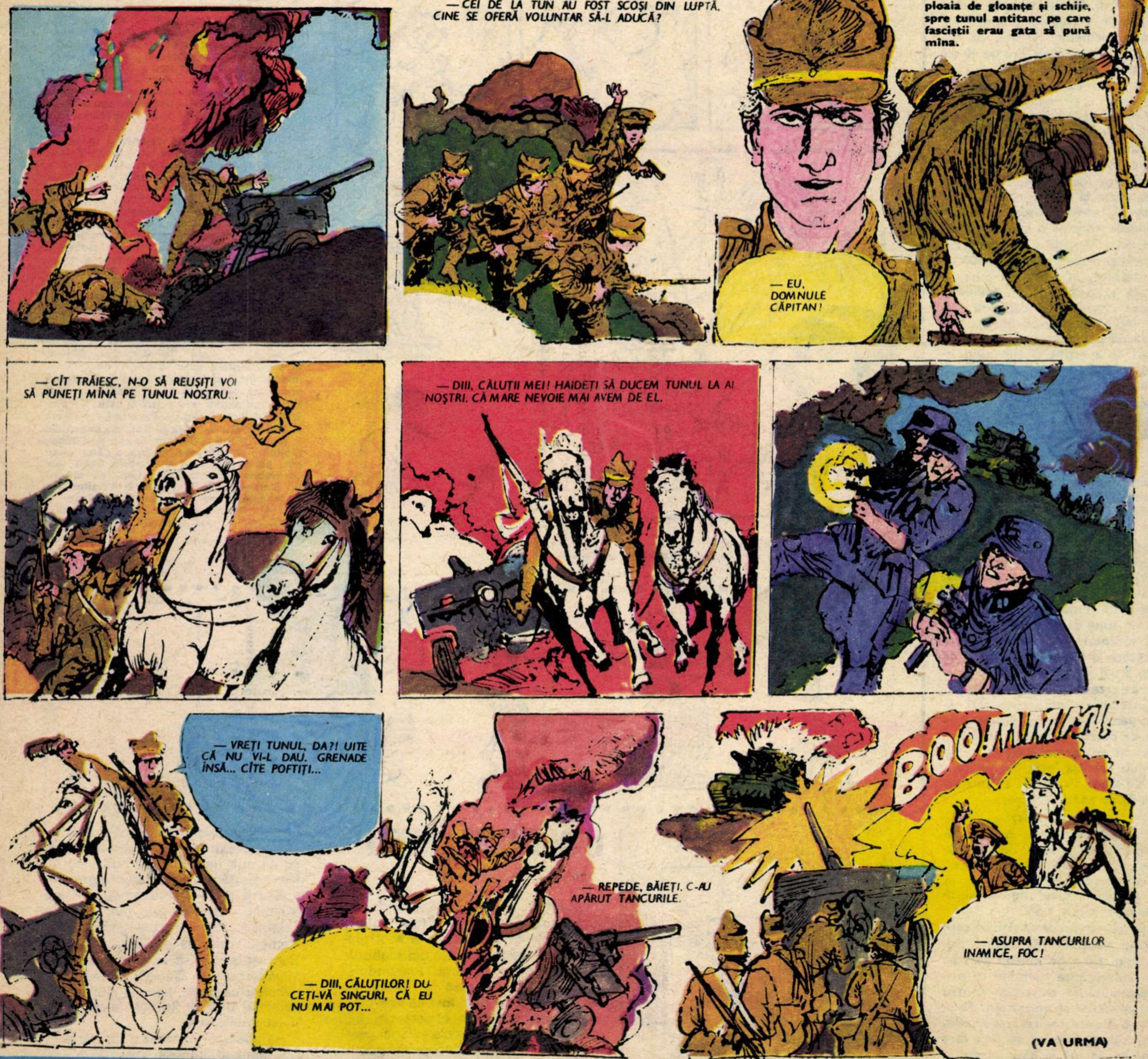
— CEI DE LA TUN AU FOST SCOŞI DIN LUPTĂ. CINE SE OFERĂ VOLUNTAR SĂ-L ADUCĂ?
— EU, DOMNULE CĂPITAN!
Elevul-sergent Nistor Ciorba s-a avîntat, prin ploaia de gloanţe şi schije, spre tunul antitanc pe care fasciştii erau gata să pună mîna.
— CÎT TRĂIESC, N-O SĂ REUŞIŢI VOI SĂ PUNEŢI MÎNA PE TUNUL NOSTRU...
— DIII, CĂLUŢII MEI! HAIDEŢI SĂ DUCEM TUNUL LA AI NOŞTRI, CĂ MARE NEVOIE MAI AVEM DE EL.
— VREŢI TUNUL, DA?! UITE CĂ NU VI-L DAU. GRENADE ÎNSĂ... CÎTE POFTIŢI...
— DIII, CĂLUŢILOR! DUCEŢI-VĂ SINGURI, CĂ EU NU MAI POT...
— REPEDE, BĂIEŢI, C-AU APĂRUT TANCURILE.
BOOMMM!
— ASUPRA TANCURILOR INAMICE, FOC!

(VA URMA)

ABONAMENTE: prin oficiile şi agenţiile P.T.T.R.
Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137 telex 11226 Bucureşti, str. 13 Decembrie nr. 3.

index 41033

PREZENTARE ARTISTICĂ: ALBIN STĂNESCU REDACŢIA: Piaţa Scînteii nr. 1, Bucureşti 33. Telefon: 17 60 10
PREZENTARE TEHNICĂ: VINTILĂ MIHĂESCU ADMINISTRAŢIA: Editura «Scînteia» ● TIPARUL: C.P.C.S.

● Redactor şef: MIHAI NEGULESCU ● Redactor şef adjunct: OVIDIU ZOTTA ● Secretar responsabil de redacţie: IOAN DONCA ●

12 PAGIN
1 LEU